

6
273
CARMINA GRATVULATORIA
AMICORVM,
IN

FELICISSI- MVM ITER, QVOD NOB. ET AMPLISS. V.

DN. PHILIPPVS HAINHOFE-
RVS P.A. Consiliarius Sereniss. &
Celsiss. Pomeraniæ Ducis, DN. PHI-
LIPPI II &c.

AD AVVLAM STETINENSEM
Pomer. Mensib. Quint. Sextil. Septem-
bri & Octobri,

Anno SAL. HVM. reparatæ CIC.
ID. CXVII, confecit.

Τάληγη παρεπομπά τίς ἐστιν ο βίος αὐτού ποντοῦ.

AUGVSTA E VINDELICORVM,
e Typographeo Davidis Franci.

CIC. ID. CXVII.

ГАРМОНИЯ
СЛОВЕНИЯ
И

ЕЛГИСІ-

ЯЕТИМУМ

У. А. К. Т. А. Н. Г. А. О. Д. О. Н. О. Н. О. Н.

Н. А. М. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А.

С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А.

С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А.

С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А.

С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А.

С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А.

С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А.

С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А.

С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А.

С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А.

С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А.

С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А.

С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А.

С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А.

С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А.

С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А.

С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А. С. А.

AD NOB. ET AMPLISS. V.

DN. PHILIPP. HAIN-
HOFER V M, SERENISS. ET
POTENTISSL. PRINCIPIS ACCD N. D N. PHI-
LIPPI II. STETIN. POMERAN. &c. Dv-
cis &c. Consiliarium, Præfatio.

MCatonis, absoluti Imperatoris, Senatoris & Oratoris gravissimi dictum, quod M. Arpinas semper magnificum & præclarum putavit, nec ego non magnoperè laudare, ac usurpare soleo, & vocem τὴν πολυθρύλητον prædico : Clarorum virorum atq; magnum non minus ocū quam negotii rationem extare oportere. Quod verbi ab eo viro profectum est, qui in neminem gravius severiusq; quam in semetipsum imperium exercebat: Hinc maximum pondus, (ceu χειροποδίς quidam à Delphico, & si quid putatur augustius, exortus Oraculo,) apud omnes meritò habere debet. Taceo autem λόξα fuisse effata Tripodis, quibus egregie naso miseri suspendebantur adunco consultores, atq; in perniciem præcipitabantur; quorum occasione seu potius instinctu sibi vitæ & regnorum amissionem Cræsus, & Æacides procurabant. Sed missa hæc facio. Itaque PRUDENTER ac circumspectum virum nihil ~~arari~~ suscipere, sed pietatem, & honestatem ante omnia, atq; utilitatem quà publicam quà privatam spectare, nè incassum laborare videri possit, constat. Haut secus TE quoq; HAINOFERE ad finis honoratissime, ob oculos tibi Catonianam rectè transigendæ VI TAE REGVLAM facile principē posuisse, autumo; cùm non ita pridem ITER IN POME RANIAM longinquum susciperes. Etsi verò nihil necessum sit, singillatim facti tui causas enucleare, atq; heic copiosis enumere verbis : tamen rationes Te reddere peremptorias posse nullus ambigo, quibus etiam curiosissimi, atq; ij, qui nihil re-

Tit. Liv. lib.
45. Cic. pro
Planc. & I. Off.
Iustin. in præ-
fat. Histor. E-
pit. Plin. &c.
lī.

Etè riteq; factum arbitrantur, nisi quod ipsi fecerint, facillimè
adquiescant: qvarum in censu; ^{κλησις} atq; invitatio clementissima,
alias ut silentio involvam, esse potest. Conciliasti nobis,
qui fructus ad nos spectat, M V S A G E T E N fidissimum ac munifi-
centissimum HEROEM inclutum, D E C V S ævi: Parasti amicos,
quorum amorem favoremq; Persidos gazis anteferimus. Ve-
rū propius ad institutum me confero. Quò minus miramur
abeunti tibi CVM MAGNO DEO, amicos iter auspicatissimum cō-
precatos: & ubi ad AVLAM Celsissimi Pomeranor. Principis pru-
dentiæ, atq; sobrietatis, moderationis ac virtutis omnimodæ
theatrum devenisti, adventoria dedisse carmina vates provin-
ciæ illius felicissimæ; nec minus Reduci adclamassem quam plu-
rimos in Republ. & Ecclesiā atq; etiam litterarum bonarum pa-
læstrā passim constitutos Viros, Tuis honoribus faventissimos.
Ex ijs carminibus, Odis, Gratulationibus cùm magnam partem
meas in manus bono me hercle fato pertigerint: nè Sibyllino-
rum instar foliorum circumvolitarent, atq; perirent; hoc quid-
quid est colligere visum, & CITRA CVIVSQVAM præjudicium di-
gnitatis, honoris, eruditionis, ætatis TE NON INVITO, aut o-
mnia fallar, collectim edere placuit. Quo ipso nè temerè quidq;
facere Aristarchis meis videar; sanè nolui hæc virorū tantorum
erga te favoris haut vulgarij ^{διαγνωστα} intercidere, quæ nepotes,
pronepotesq; tui, ac posteri, si quæ futura est posteritas, & alii,
qui nos adtingūt, & laudatissima tua premere vestigia cupiunt,
calcaris instar habitura sint, ad SEMITAM VIRTUTIS terendam: nè
quis sannio ista inanias aut affanias, & Siculas gerras opinetur.
Eoq; magis prælo subjicienda censui, quòd APEX ille Principali-
s dignitatis, Ocellus & sol ^{μεγισταν} nostri temporis, illustriss.
atque laude litterarum Gloriosissimus PRINCEPS, D N. PHILIP-
PVS II S T E T. POMER. Dux, quem vel invidiâ fatente, PRINCI-
PEM nuncupamus OPTIMVM ac doctissimum, Mæcenatem Mu-
sarum & Musis operantium næ liberalissimum, Dominum
clementissimum, (palpum non obduco, Teste veritate: neque
enim parasitari didici) sæpius his versibus ceu auctor & dux fa-
cti honoris causâ nominatur: cuius de te judicium meritissimò
æstimamus. Ac nè quid dissimulem, sed quæ penetralibus pe-
ctoris nivei recondita hæc tenus continui, liberè, ingenuè, mo-
re Germano, Germanâ fide edisseram, HONORIB. CELSISSIMI
PRINCIPIS POMERANIA hæc thura libamus, hæc sacra facimus;
has victimas mactamus; aut si hecatombes nomine non veni-
unt, hac falsâ molâ litamus. Adnue propitius; placidâ serenâ-
que

978

que fronte accipe, ore favente ac manu adplaudente, DUX CEL
SISSEME, quantilla damus: ad sis sacro Musico choragus: ne que
detrecta Parnassi Pindiq; nostri culmina adire; & cohonestare
nominis tui augustissimi purpurâ præfulgidâ lacinias nostras
poeticas. Nil, crede, apice dignitatis tuæ indignum feceris: ni-
hil committes, quod Celsissimo nomini & lumini tuo obficiat.
Hoc Achilléo tecti scuto septemplici, in scenam producimus,
bonis ita volentibus, malis (quibuscum nihil nobis confortij
commercijq; sit) vel ringentibus, quæ innui, Syncharistica, *πτι-
βαρηγια*, & quidquid id est generis carmina; non D I S V I A L I B V S
sacra: sed vero IEHOVA DEO Israelis veri invocato pro felici
itu & redditu tuo, HAI NHOFERE Karissime fusa: qui SVMMI TO-
NANTI S auspicij Arctoam viribus & viris opibusq; potentissi-
mam, cultissimam, instructissimam provinciam adjisti, PRIN-
CI PVM SMARAGDV M prælucere virtutibus heroicis & eruditione
admirandâ vidisti, salutasti, dextram junxisti, oscula dextræ fi-
xisti, id quod HOSPITALITATI S supra fidem munificentiaq;
luculentissima edita documenta monumentaq; demonstrant;
Redijsti largissimè donatus & ornatus, atq; συμβολευτής declaratus
sospes patrios ad lares. Hæc tanta, nube τῆς ἀχαρισίας obvelare,
relligio nobis sit; sed memoria rei ab oblivionis situ vindican-
da, & ad seros transmittenda est nepotes. Consecro, obfero,
dedico tibi LV BENS MERITISSIMO, chartas hasce litteratas,
cùm nulli rectius debeatur: Tu Illustrissimo PRINCIPI, DN . PHILIPPO STETIN. POM. DVCI Domino meo gratiosissimo,
hocce meum factum commendabis, & si quid audacius à me
patratum, excusabis. Vale & salue, φιλάτη κεφαλή, & me, quod
facis, strenuè fortiterq; amare pergitto. Exarabam Norimbergę
proprid. Cal. Decemb. CIC. IC. CXVII. annum verò no-
vum ad fores pultantem TIBI TVIS quam felicissimum & ire
atq; abire EX ANIMI VOTO voveo adprecorq;. Ita eveniat.

TVVS ex fide prisca
Georgius Remus D.

B A N A-

ΑΝΑΚΡΕΩΝ ΕΠΙΚΗΔΙΟΣ, CUM VOTO;

AD NOBILISS. ET
OMNI VIRTUTVM, DOCTRINAE
NAEQVE LAVDE FLORENTIIS. V. D.

PHILIPPVM HAINHOFERVM, P. A. ADFINEM AMI-

cumq; optimum maximum, in Pome-
raniam abeuntem.

HILIPPE, quem mihi olim
PHILI locis benignum
NUMEN, volente Fato,
Nexuq; mancupoq;
Coniunxit auspicio,

Devinxit augurato;
Carum caput Camœnis,
Patriæ decusq; rarum,
Rarum decusq; amicūm,
PHILIPPE, mi PHILIPPE,
Quæ me sinistra fama,
Male-læta fama quæ me
Heu! perculit? PHILIPPUM,
Scitum nimis puellum,
Tenellulum Puellum
Puellulum tenellum,
Gnatum tuum Philippum,
Pro quo fidejubebat,
Cùm fonte tingueretur
Sacro, PHILIPPUS ILLE
Germaniae coruscus
Φωστὴ, Dices, Themistos,
Musarum, Apollinisq;
Vindex, Patronus, altor,
Lux Principum potentum,
Flos Principum eruditum,

Sol

Sol Principum, PHILIPPUS,
 Dux inclitus SEDINI,
 Pomeranidos Dynastes,
 Encomius, meaq;
 Pol laude maior omni:
 Gnatum tuum PHILIPPUM,
 (Quem plus quam amasti ocellos,
 Quem viscerum tuorum
 Karissimam unicamq;
 Te habuisse portionem
 HELICON scit atque PINDVS,
 Ut nemo, (fors) parentum,
 Impensis tenellam
 Enixiusq; prolem
 Neq; caldius per orbem
 Amarit, arseritq;
 Gnatum, in quo, PHILIPPUM,
 Spem, lumen et columnam
 Senique Scipionem, he-
 redem vetustiorum
 Rerum ac recentiorum, ad
 Miraculum probarum,
 Quas tot tenet reclusas
 Penituum locuples,
 Gnatum FUISSE, ABISSE,
 VIXISSE, jam beatis
 Cœlestium Chœris
 Esse additum angelorum.

Animi quid heic TIBI sit
 Intelligo, PHILIPPE;
 PHILIPPE, mi PHILIPPE,
 Quid vero, agas? QUIESCE,
 Qui esce, mi PHILIPPE,
 Supremus ARBITRATOR,
 Qui nil nisi bonum vult;
 Mala velle nescit, ORBIS
 Moderator; HIC IEHOVA
 Voluit, tuo PHILIPPO
 Quod factum: Amice magne;

Quod

Quod contigit. Secūsne
 Factum velis? Repugnes?
 Absit PHILIPPE id absit.
 Recte, bene ac benignè
 Interpretare factum;
 Factum à DEO IEHOOVA,
 Ab ARBITRO Orbis actum,
 Factum à PARENTĒ SUMMO:
 Bene est tuo PHILIPPO,
 Recte est tuo PHILIPPO.
 Belle est tuo PHILIPPO,
 Beatus est PHILIPPUS.
 Procul procul facessant
 Iesusq; lacrumaq;
 Threni, tū genæ madentes.
 Cæli aureos Penates,
 Cæli domum beatam
 Colit insidetq; letus,
 Gnatustuus PHILIPPUS.
 At nos lares laborum,
 Vallem improbum dolorum
 Habitamus, hospitesq;
 Agimuster omiselli.

Et nos homunciones
 Hac lege nati, opinor;
 Educti tū educati
 Hoc omine, ô PHILIPPE,
 Ut corpore abjugati
 Sol-vamur in favillas,
 Sol-vamur in Cinusclum.
 Confisa MENS IEHOOVA,
 Purgata MENS cruore
 CHRISTI; (REDEMPTOR ille
 Est solus-unus) astra
 Petet, Deoq; vi-vet,
 Altos agens Triumphos.
 Habes, habes, PHILIPPE,
 Cordis mei corona,
 Cordis mei columna,
 Cordis mei levamen,

Cordis

Cordis mei medela,
 Cordis mei medulla,
 PHILIPPE, mi PHILIPPE,
 Magnum tuum dolorem,
 Gravem tuum dolorem,
 Tuum dolorem acerbum
 Animiq; vulnus, alma
 Quod PIERIS dolenti
 Dicta vit ad fluenta
 PEGNESI; ut inde nostro
 APegaso, ad fluenta
 VINDA; oxyus ferantur,
 Viridis Lyci q; ripas,
 Ad mænia, hem! SEBASTES,

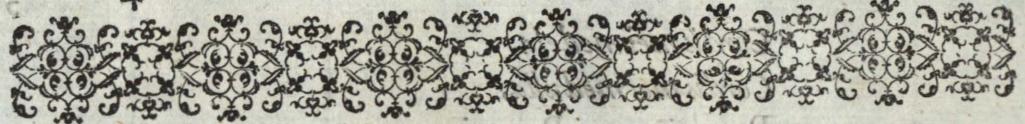
Quod restat, o PHILIPPE,
 (Cum sic velit PHILIPPUS
 SOL PRINCIPUM eruditum.)
 Ad Balthicifreti undas,
 Iter ad DUCEM PHILIPPUM
 Iter laboriosum,
 Fausto (DUCE, ajo, CHRISTO)
 Pede, ad precor, capeße:
 Pede at secundiore
 Pede (exteris relictis)
 Redreasq; faustiore;
 Patriam valens amatam,
 Dulcem valens maritam,
 Subolemq; dulce-amicam,
 Dulces valens amicos
 Lætus redux revisas.

Hoc SUMMUS ARBITRATOR
 Faxit, IEHOVA; mundi.
 Rex; adnuat petenti;
 Hoc largiatur æquis,
 Benignus in vocantes,
 Voto adnuat precantis.

αν γένοισ, αν γένοισ.
 GEORG. REMVS IC. admodulabatur Norimb.
 XIV. Kal. VI. TIL. CIO. IC. CXVII.

C Propem-

4

PRO P E M P T I C V M S Y N C H A R I S T I C V M A D E V N D E M H A I N H O F E R V M.

Rincipibus placuisse Viris non ultima laus est,
Per vetus ut carmen, Docte Philippe, docet,
Sed Ducibus placuisse Pius sanctissima laus est,
Et vere Princeps Clare Philippe decus,
Quis satis ergo tuam cantabit carmine laudem,
Heinhofere, Ducum quem pius ordoprobet?
Quem constat multis è summâ classe Monarchis
Cæsaribus nec non regibus esse decus.
Quem Pomeranorum Dux illustrissimus, Vnus
Præ reliquis unum teputat esse suum.
Quem stimulis Patriæ nostris è finibus exis.
Ut tueare tui Principis ora Più.
Sancta Philippe tui cognominis ora Philippi,
Nil quibus his terris sanctius esse puto.
Vade bonis a vibus, s'va viq; fruare Philippi
(Quod tibi delicias novimus) alloquio.
Vnde bonis a vibus tibi tot precor optima eunti,
Quot sacer(t) conjunx, filiolæq; tuæ.
Teq; tuosq; duces Raphael comitetur eentes,
Prospere abi, (t) sano corpore regredere:
Interibi tua cuncta Deo commendando Triuni,
Qui pia vota sinat pondus habere. Vale.

Nob. T. Studiosiss.
M. Iohannes Conradus Gœbel
Pastor & Senior ad D. Annam.

PRO.

PROSPHONESIS
AD PRINCIPEM

*ILLVSTRISSIMVM,
POTENTISSIMVM,
LITERATISSIMVM,*

DN. DN. PHILIPPUM II: DV-
CEM STETINI POMERANIAE, CASSVB:
VANDAL: PRINCIPEM RUGIÆ, COMITEM
Gutzcoviae, Dn. Provinciarum Leoburgensis
Et Butoviensis, &c.

MAGNE PHILIPPE, nouo nunc gaude ac plande PHILIPPO,
Qui tibi vindelicum à limite missus adest.
Lætus cum lœto latos diffundito vultus,
Nam te materies, quæ recreabit, erit.
Officium cuius longis miraris ab annis,
In cuius genio nil nisi mira latent.
Integritas cuius, probitas, mens conscientia recti
Grata est, atq; fuit, Dux GENEROSE tibi,
Cuius cum spectas oculos, gestusq; decentes,
Iures huic uniceuncta dedisse Deum.
Hic varias Tibi res potis est narrare: proinde
Phœbea lauru laudeq; dignus erit.
Heu quoties supplex DOMINUM in mea Vota vocabam,
HEINHO FERO ut Comitem me simul associet!
Vt tibi me officiis, tibi me studiisq; dicarem,
Figendo pedibus basia mille tuis:
Virtutes cantare tuas celebrare paratus
Conspicuumq; forem semideumq; DUCEM.
Verum me Reducem per tædia tanta Viarum,
Etpatriæ Musæ Cura laborg premunt,
Quod neque opresens, absens, mihi crede, rependam,
Exoptans Aulæ nil nisi faustatue.

Nunc solo phana meis, tu parcas versibus, addam:
HOSPITE sis soſpes, MAGNE PHILIPPE, ego.
Quot ſylva frondes, quot per uaga flumina pifces,
Quot resonans aer ſeruat et ambit aves:
Comprecor ex animo gemino tot fata PHILIPPO,
Cui me, cui ingenium do, dic oꝝ meum.

I I.

AD NOBILISS: MAGNISQVE IMPERI PRINCIPIBUS gratissimum Virum Dn. PHILIPPUM HEINHOFERUM, Dn. & Patronum magni æstimandum:

E quoq; quis faustum, quis ab omni parte beatum,
Quis carum, et clarum te neget eſſe Caput?
En modo tot votis, tanto gemituq; petitum,
Magnificum cernis munificum, DUCEM.
Hic felix in te eſt, HOS PES tu ſoſpes in illo es,
Iste, tuq; illum diligis atq; colis,
Hunc uenerare DUCEM, celum reverere DYNASTAM,
Omnibus hunc præfer quæ placuisse queant.
Hoc eius meruit VIRTUS, CLEMENTIA, CANDOR,
Illeq; qui Musas promovet usq; favor.
Artis qui neget hunc multæ florere PATRONUM,
Non mihi Amicus erit, sed ferus Hostis erit.
Desinoplura loqui: sit felix, utile faustum,
Colloquium: voti hic terminus esto mei.

MEDI

IN

III.

IN OBITVM BEL. LVLI PVELLVLI PHILIP.

PI HEINHOFERI.

PATER alloquitur defunctum:

Dolor! Ar-ve puer, dilecte puer, mea sola voluptas,
Et Mensæ mentis Pars generosa meæ
Quid tu nos lacrumis madidos, moestosq; relinquiss?
Letitius poteras quos recreare prius?
Tugeminum cessas risu exhilarare PARENTEM?
Quem fueras geminis Charior his oculis?
Desinis exanimes nos vultu fronte tueris?
Inq domo lepidus desinis esse puer?
Ô dolor! Ô lacrumæ moesta ô præcordia mentis!
Quorum tu precibus pondus inesse negas,
I quo PARCA vocat, quæ nulli parcere no-vit,
Carpito et aetherei gaudia mira poli,
Cum volet ipse Deus, celeri te sorte sequemur,
Quos modo singultus, quos gemitusq; premunt.

IV.

PUER loquitur.

Nomine VIR celebri Nato mihi nomina fecit,
Ipse dedi CHRISTO Nomen, et occubui.
Chare mihi GENITOR, GENITRIX mihi chara, relinque
Nunc lacrumas, arvis versor in Angelicis,
Gaudeo cum plausu, constanti voce, sonoque
Cælestem laudo Magnificumq; PATREM.
Nectar et Ambrosia hic mihi mel, mihi Manna paratum est,
Quod satiatq; animum, quod recreatq; animam,
Nolo ego, nolo locum (juro!) mutare beatum,
Me beat alma quies, vos necat atra dies.

D

Qua

Quâ sede hic sedeo, cùm sit mihi commoda sedes,
Discedam nunquam, sed bene fixus ero.

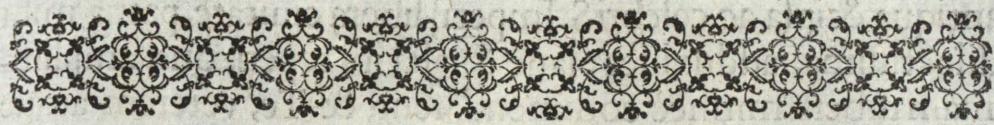
M. Petrus Fradelius Schemnic.
Prefectus Collegij Angelicj in Academia Pragensi.

Aliud.

Vita quid est humana? peregrinatio tota est,
Hainhofere, via est, exilium est, iter est.
Namq; alius remis longè vada cœrula verrit,
Committens fragili seq; suosq; rati.
Atq; alius terras, alio sub sole iacentes
Invisens patrie dulcia tecta fugit:
Aut quâ Spectantur septem de nocte Triones:
Et canâ Boreas quâ ni ve vestit humum:
Aut quâ Sol ferrens sata lœta boumq; labores,
Amburit, siccis quâ Canis inflat agris.
Non nemo vel ad extremos Garamantas (t) Indos,
Per mare, per terras, tesa per aspra volat.
Nulla adeò datur hic requies mortalibus ævj:
Turba etenim cœlo iam peregrina sumus.
Per varios casus, per tot discrimina rerum
Tendimus ad superas, regna beata domos.
Tu quoq; idem testaris, idem discisq; docesq;
Heinhofer, Sueui gemma, decusq; soli.
Dumq; paras magnum præclare Philippe Philippum,
Visere, Pomeriae qui mod' sceptra gerit:
Filius ecce tuus cœlestem migrat ad Aulam,
Ad patriæ sedes atheriae properans.
Quem nos (t) reliqui permille pericla sequemur,
Non hoc, non: aliopatria vera loco est.
Sic vita est humana peregrinatio tota:
Exilium est, iter, ad cœlica regna via est.

Ad eundem.

Faustus abj: felix i: latus adi. Pomeranos:
Inde exi soþpes: incolumisq; redj.
M. Petrus Meyderlin. Collegij
Evangelicj Ephorus.

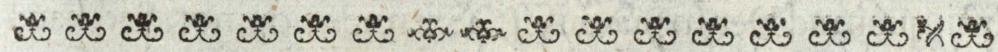
AD NOBILISSIMVM. PRÆSTANTISS. CLARISS. VI.

RVM, Dn. PHILIPPVM HEINHOFERVM, Dn.
& fautorem suum singularem, ac plurimū colendum,
in Pomeraniā propediemabiturū, Syncharistica vale-
dictio, obseruantiae, amoris, & honoris ergo scripta

AIOH. BAPT. BESARDO VE-

SONTINO I.V. D.&

ipso iamiam abi-
turiente.

Mirari posses, Nobilissime Vir, quæ me caussa im-
pellat, quod te hac oratiuncula compellare ausim:
nisi & iam olim noti inter nos fuisse mus, & eæ
nunc occasiones se mihi offerent, quibus addu-
ctus, meum erga te amorem, quoquo modo pos-
sum, ostendere conor. Ac verè quidem, ut illud Claudi Cæ-
faris ad Britanicum filium, sed felicius usurpem, Amor, in te
meus, me huc impellit, dudum inter nos coalitus, cùm uter-
que Coloniæ annis abhinc præter propter viginti duobus pe-
riculosissimis, pestis ibi tum vehementer grassantis (áqua ta-
men presentissima, Dei clementissimi gratia nos conseruavit)
temporibus una studiis incumberemus. Quo tempore, quan-
do fideliter sanè meum etiam in descendâ testudine, & Musi-
cis exercitationibus institutorem agebas, dignus undequaq;
mihi videbare, qui ab optimo quoque amareris. Ea erat animi
sedati in te modestia, tantum inutiles fugiendi contentiones
studium, tam egregius in optimas & literas, & præclaras alias
artes adfectus, tam insignis denique, honesta, atq; suavis mo-
rum comitas, ut neminem non, melioris notæ hominem ad
te diligendum alliceres, atq; attraheres. Post tot, quot dixi, an-
norum interuallum, quum Prudentia me in inclytam Vin-
delicorum Augustam, clarissimam Sacri Rom. Imperij ur-
bem liberam, patriam tuam celeberrimam, è Vesontione, per-

antiqua & ipsa ac celebri S. Imperij libera ciuitate, patria mihi dilectissima, adduxisset: sanè & alia ibi reperti, quæ amplissimam urbem mirificè commendarent; & Te, veterem atque optimum amicum. Tuus itaque conspectus, mihi multò iucundissimus, me adeò recreavit, ut tantò magis omnibus lætitijs incederem. Accessit deinceps tuámet, tibi non insolens, humanitas, tuum me, summæ apud vos & auctoritatis & bonitatis hominibus commendandi indefessum studiū. Tu quippe, honestissimo inter tuos Ciues, quod mereris, loco (antiqua quoq; & nobili familia oriundus) ut illustribus & clarissimis quibusq; ciuium & incolarum patriæ tuæ notissimus, ita à candore tibi innato acceptissimus es. Patere, quæso, hoc duntaxat interseram: siquidem ita visum est Deo, ut interdū sollicitum aliquid lædis interueniat. Honesto matrimonio, claris affinitatibus potitus, filiolum nuperrimè non tam amisisti, quām ad Deum præmisisti, sexennum opinor. Sed haud dubie hunc casum æquiori animo ferre didicisti, quām Cicerio ille Tulliolæ suæ deceßum tulit. Adminicula scilicet, quām illi, alia tibi suppetunt. Breuiter, Christum tu habes; cundem filiolus tuus defunctus, iam etiam præsentiore sibi (quippe ei viuus) habet: quem Cicero, & filia eius ne nōrānt quidem. Sed huic argumento diutius immorari non lubet; ad alia reuertendum. Tu, non solum domi clarus, mihi ad optimos ciuium, ac honestissimos, adeoq; aliquot patriæ tuæ Primores, libens volens aditum aperuisti: sed & ut exteris quoq; & quidem Principum, Comitumq; ordinis Summates adire, compellare, obseruantiam in eos meam promere auderem, viam aliquam ostendisti: qua ex re statim conjecturam facere potui, quām verum illud Poëtæ esset;

Principibus placuisse viris non ultima laus est.

Non enim ignoro, te & Cæsareæ aulæ, & Sereniss. Domui Austriacæ ignotum non esse, & Sereniss. plerisq; S. R. I. Elektoribus, aliisq; Germaniæ Principibus, optimâ de nota adeò commendari, ut, merito tuo, permagni te faciant. Quid Serenissimos, Palat. Elect. Fridericum V, Quid Guilielmum, & filios, utriusq; Boiariæ Potentissimos Duces commemorem? Bonitas nimirū tua, honestissima tantis Heroibus obsequendi voluntas & promptitudo, alij tui, tincti meliore metallo, ut ita dicam, mores, benevolentiam hanc fauoremq; tibi conciliant. His verò, tuis, inquam moribus, quantopere Serenissi-

mum etiam & Illustriss^{os}. Pomeraniæ Duces, Philippū, & fratre^s, Principes optimos tibi conciliaueris, quid attinet dicere? Iter, quod ad Serenissimum Ducem Philippum, Principem ac Dominum meum clementissimum, propediem, Principe ita volente, suscepturus es, argumento mihi est, quanti ab eo Herœ fias, qui fidem tuam, qui prudentiam, qui tuam sui humilimam simul & promptissimam obseruantiam, etiam absens, expertus, temperare sibi non potest, quin te corām videre, cōpellare, clementissimè alloqui velit, non minùs ac hi, quos antea nominaui Serenissimi, patriæ tuæ viciniores Principes, clemenissimè fecerunt. Nec dubito, quin Serenissimus Pomeraniæ, quem nominaui, Dux (ut & Illustrissimi eius Principes fratres, inclytissimus item Princeps, eorundem Patruelis PHILIPPVS IVLIVS Stetini Pomeraniæ VVolgost. partis Dux, si quos eorum compellare datum fuerit) animi tui dotibus mirificè delectatus, idem de te omnino iudicium, quod Serenissimi, Elector, & Duces supradicti tulere, lubens volens laturus sit. Iam si Brandenburgicos Principes, Badenses, VVirtebergicos, Megapolitanos, alios in Germaniâ Duces & Dynastas, commemorare velim, quite nōrunt, qui clementissimè in te adfecti sunt, nimis forte prolixus fuerim. Ne exteris quidem cūm Ecclesiastici, tum secularis status summatibus, inter ceteros Christianissimo quoq; Galliarum & Nauarræ Regi & Serenissimis Lotharingiæ Ducibus, & Magno Hettruriæ Duci (ut alios plerosque Europæ nostræ & Reges, & Principes, quibus præclaro benevolentia^t titulo clarus innotescis, reticeam) ignotus esse perhiberis, quanquam forte & illis nondum vi-
fus, sed ex ea, quam cum Legatis eorum & Consiliarijs, in Comitijs Imperialibus, & alijs contraxisti notitiâ ac familiaritate, ijs Principibus adeò commendatus, ut æquè secundum quendam Philosophum, te videant, ac si præsens cum præsentibus loquereris. Nimirum lāetus esse debes, te à laudatis viris, prudentissimis, grauissimis & optimis tantorum Heroū clientibus & Consiliariis, apud laudatissimos ipsorum ac clementissimos Dominos, tantoperè & veris & præclaris laudibus affectum esse, ut in te, quantumuis absentem, clementissimè optimeq; illi adficiantur. Macete itaque virtutibus tuis, Nobli^{me}. PHILIPPE HEINHOFFE, perge te, & posteros tuos non nobilitate tantum stirpis, sed etiam optimorum morum pietate prouehere. Vnum hoc adjicio: quanti te viri Principes,

quanti Illustres & Generosi, quanti Nobilissimi quique, quāti honestissimi faciant, si nihil aliud, certè Album illud tuum, vel Mnemoneumatum, ut ita vocem, liber ostendit: quo Albo nobilius, quo ornatius apud quenquam, cuiscunq; statutus, conditionis, ordinis, in Europa, quaquā eam peragraui, vidisse me non memini. Verè Nobilitatis, antiquitatis, subtilitatis, elegantiæq; omnis Theatrum, Atrium, armarium locupletissimum, thecam, penum copiosissimam vocaueris. Iam abiungo, te ad iter in Pomeraniam, quò mox sequar, accinctum non remoratus, imò propediem, Deo iuuante, sequuturus. Hoc duntaxat precibus omnibus contendō, Sereniss. Illustriss. optimis ijsdem Pomeraniæ Ducibus, cùm omnibus, tum singulis me, meaq; ista qualiacunq; ipsis dicata, subiectissimè de meliore notâ commendare ne dedigneris. Cliens Sereniss. Ducis Philippi, cliens Illustrissimorum, Celsissimorumq; eius fratrum Ducum esse discipio. Quod, si te commendante obtinuero, omne me tulisse punctum arbitrabor, & Sereniss. ac Illustris. Principibus deūinctissimum tibi quoq; vehementer obligatū libentissimus fatebor. Quod superest, felicissimum, Deo ducente, in Pomeraniam iter, proferrimos cum laudatissimis Ducibus, sanis, incolubus, saluis congressus, faustissimum ad tuos redditum tibi ex animo compreco, & voueo.

Tui Nominis

admodum obseruans I.B.B.

AD NOBILISSIMVM ET CLARISSIMVM VI-
RVM D. PHILIPPVM HEINHOFERYM
Tetraastichon.

HEINHOFERE, probas subtilia, prisca, venusta:
Sed proba cur tantum, quæsō, PHILIPPE, probas?
Nempe Deis, rerum Dominis proba sola probari
Est æquum, quibus et tute probare Deis.

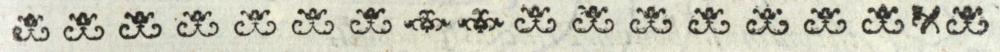
AD EVNDEM ETEOSTICHON.
ECCE Inter nos Fata parant DiVortla; saCrIs
CeDere fas FatIs: Chare PHILIPPE VaLe.

GRATULATIONES
**IN HONOREM VIRI
 MAGNIFICI ET NOB. DN.
 PHILIPPI HEINHOFERI P. A. lau-
 datissimi, cum
 PROPITIO NVMINE
 GENIIS COMITANTIBVS
 INGENVIS
 ILLVSTRISSIMVM STETINEN-
 SIVM POMERANORVM AVLAM AC-
 GEDERET, ET AB EADEM AD AGROS VIN-
 DELICOS RECEDERET:**

Conscriptæ

Ab Amicis & Fautoribus, qui in Pomeraniā.

Llustrem invisis, Docte HEINHOFERE, PHILIP-
 PV M,

*Omnia quæ tecum fers, quoq; grata Duc*i*.*

Huc sicut dignus summo excipieris honore,

Nullus in hac aula gratarior hospes adest.

Sed vix ingressus Pomeranica littora saltem,

A nobis subito rursus abire cupis.

Cur VVolgastanum non vis lustrare Ducatum,

Et reliquas Vrbes Baltica ad ora sitas?

Quid ju-vat in sanctâ te Romæ Sede fuisse,

Ni summum videas tunc ibi Pontificem?

Ergoprecor tecum vadas ad Balticâ stagna,

Te comitabor ego; Sve vica rura vide.

Qui q; tuum miratur opus mirâ arte paratum,

Miratur vestrum quilibet ingenium!

Nondum concessa est mihi copia tale videndi,
Sed me visum tempore spero brevi.
Sue vides, atq; fuit tua conversatio sva vis,
Absentis sva vi sva vis amicus eris.
Cum tibi non mens sit remanere hac longius Aula,
Ita bonis aribus, prosperitate domum.

In Venatione Illustri Stepenicensi
prope Collem altum Gramineum.

Osvaldus Schwabe
in Schmatzin.

A L I u D.

Si ita. Barbara erat tellus Pomeranica quondam,
barbarus est talem qui putat esse hodie.
Heic etiam Di sunt, sunt religionis asyla,
templa scholae, pura quæ Pietate scatent.
Sunt etiam heic Homines, et vincitæ legibus urbes,
in quibus expendit fasq; nefasq; Themis.
Sunt bona, suntq; bonis qui uti no vere decenter,
in commune bonum Principis et populi,
Heic etiam Artifices, artesq; atq; artium amantes,
mens quibus effecta est de meliore luto.
Et quid non? si leoproprias ne dicere laudes,
nec videar Momirumpere velle jecur.
HA IN HOFERE tuos oculos appello, tuum cor,
dicere me verum tu mihi testis eris.
Nam postquam nostras venisti hospes ad oras
hospes, suscepimus Principis hospitio:
Quem venerare, et cui preciosus haberis amicus,
deditus officiis obsequiisq; Duci;
Vidisti quid terra ferat tam prodiga, multis
provida, diuinis luxuriosa bonis.
Ipsa suis pollens, peregrini hand indiga multum
si modò sufficeret nostra cupido sibi,
Vidisti, et miratus es omnia, seu quod Apelles,
seu quod Apollo, aut Mars, si ve Diana dedit.

Si ve quod alma Ceres, seu quod proerufit Iachus,
 aut quod Neptuni balthica nata tulit.
 Omnia quæ pariter cumulari Principe in uno
 vidisti, totidem qui dabo est ayaqw.
 Majorum exemplo Patriam qui illustrat a vita,
 atq; fugat tenebras è regione suâ.
 Arte fugat tenebras, feritatem legibus, arctas
 barbariem calamo, duritiem gladio.
 Nimirum hoc facit unius cultura PHILIPPI,
 in cuius mores noster hic orbis abit.
 Ad cuius placita informat se Patria, cuius
 insequitur genium, castra velut lituos.
 Hac quia vidisti, satis est tetigisse, re-versus
 esse potes testis vi-vum et Epistolium.
 Ergo redi, et dic: barbara erat Pomerania quandam,
 barbarus est tales qui putat esse hodiè.

D. Cramerus D.

ALIVD.

Flos ô nobilium et gemma HEINHOFERE virorum,
 Admirandarum rerum ingeniose parator,
 Aemula naturæ quas ars polydædalaprästat:
 His nostros dum oculos animosq; vir optime, pascis
 Millibus et multis dum das nos penè stupori;
 Illa vicissim etiam Pomeranis cernis in oris,
 Quæ utrara in mundo, et ter maxima et optima jure
 Mirere, et merito quæ caelo laudibus æques:
 Quæ non artis opus, sed munera summa leho-va.
 Terram, quâ pleno se effundit copia cornu
 Rerum, quas vita mortalis postulet usus,
 Atq; humana quibus doleat natura negatis:
 Prefectumq; Ducem terræ huic patremq; PHILIPPUM.
 Qui Eusebiâ, Eunomiâ, virtute et moribus aureis
 Subjectis populis prisca aurea sæcla reducit.
 Outinam ille diu his Sol luceat aureus oris,
 Balthicus hic vidit quo vix illustrius orbis,
 Oceano objectus Boreæ, et videt, atq; videbit

F

Nulla

Nulla ætate parem, non nullæ ætate priorem.

Admiranda magis sunt HEINHOFERE PHILIPPE hæc,

Quò magis in toto sunt hæc rarissima mundo,

Terræ ubi nempe bona dux imperat optimus: In nunc;

Admirabilium rerum ingeniose repertor,

In patriamq; redux hæc admirare vicissim,

Sal-vus et in columis, testator et illa re-versus,

Acq; precare Deum hæc, et talia ut usq; perennet.

*Φιλίας καὶ εὐνοίας εἰλικρίνες, ergo Sedini
hac scribebam αὐτοσχέδιως.*

Eilhardus Lubinus.

ALIUD.

S al-vum-conductum beet HEINHOVERE benignus S
A strorum Rector, rectaque bonaque diæt A:
L uxuries absit, Sit Nectar, et Ambrosia, et me L,
V ltimæ quando petis loca, que Septentrio tract V
V lteriore ambit, POMERANICA digna relat V,
S ignes, signando celebres, celebrando perenne S.
C HRISTE Ducem Serva, steterit Respub. done C,
O mnia qui CHRISTO ET REIPVBICÆ in emolumen O
N octes atque dies impendit amabile nome N.
D a CHRISTE auriferum Pacis νεφύλιον illu D,
V irescat Virtus, sit di-ves copia corn V,
C oncors mens, homologiata intentio DIC, FA C.
T endas Augustam felix, bonus Angelus adsi T,
V xorem videas sal-vam, cum di-vite fruct V.
S ic sic mactabit te laude Philippe PHILIPPV S.

DE PHILIPPO HAINHOFERO.

PHILIPPI F. defuncto.

EVge! PHILIPPVS HEINHOFER requiescit
in urnâ,

Spiritus Elisij s jure triumphat agris.

Deploras meritò Generose PHILIPPE PHI-

LIPPVM,

Vive PHILIPPO RVM gloria, stella
decus.

Idem

Idem.

Endis iunguntur conjunctâ mente Philippi;
Ad Neostetinum Dux Pomeranus abit.
EHainhoferus ad Augustam. Benedicte Iehova,
In columnes, saluos ducq; reducq; precor.

I: V: VVynther:

A L I u D.

Nuper fata virum summo duce prospera Christo,
Ad Pomeranorum Balthica rura σόφοι.
Concomitabantur: Rursum nunc ecce redire.
Fata jubent illum prosperiora domum.
Heinhofer, VIRTUS ditat quem pulchra Philippus,
Quem beatet Pietas: ARTIS honorat amor.
Hospes ceu rarus, sic charus, charior alter
Nec fuit hoc unquam semper erit ve DUCI,
Excipiens hilari siquidem illum fronte Philippus,
Dux, clarum egregia Nobilitate virum
Gaudet et applaudens summo complexus honore est,
Et merito Tantus dignus honore vir est,
Conveniunt binj, non Gente sed Ente Philippi,
Sunt Pietate pares ARTIS amore pares,
Artis amore pares, veluti testatur aperte
Instar Pyramide Res fabricata: modis
Et varijs extructa, locis his visa propinquis
Nunquam, nec tali est aedificata modo.
Hanc Heinhoferi vena ingeniosa refingens
Attulit hic mira sedulitate DUCI.
Quid proceres præmItribuent? aliq; rependent?
Grates: quas et ego jure coactus ago.
Iure coactus ago grates, te fata Duceq;
Incolumem reddant prosperitq; precor,
Hinc igitur bibulas quot volvit littus arenas,
Horrida fluctuagum dum mare turbat hyems:
Squamigerj tumido viuunt quot in aequore pisces:
Quot varias aer nutrit amicus aves:

Quot foliis sylua, quot gressis aequor abundat,
 Quot stellis aether, quot creat Hybla favos;
 Tot sint illustri felicia saecula PHILIPPO:
 Heinhofere tibi tot quoq; saecula sient.
 Oscine vade bono, aligerum comitante cetero;
 Te videat sal-dum Augusta corusc a precor,

M. V.

Officiorib; Christianus Lubecus junior
 in illustri aula Stetin. Ad-
 uocatus Fisci.

ALIUD AD EVNDEM DE
 Filiolj obitu.

Iccine adhuc Gnat ob Fatum tua Pectora luctus
 HAINHOFERE quatit? nec modus est lacrumis?
 Depatria extorrem sequitur, comitatur euntem
 Cura, nec admittit subsequare reppudium.
 Scilicet è Patri descendunt pectore Gnat,
 Et redeunt ad Corpignora quando abeunt.
 Pone modum Curis, licet haud tuus ille PHILIPPVS
 Luxurians oculos lusit et ante tuos.
 Illa Pomerraniæ FAX, Lux, DUX, STELLA, PHI-
 LIPPUS,
 Quem Deus, & verè subditus omnis amat.
 In te Contitum clementem spargit, & omni,
 Principis affectu te gerit Ille suo:
 Hospes ab Augustâ nostrâ ut remoraris in Aulâ,
 Optataq; diu conspicis areolas.
 Successore novo, pellatur Cura sepulti,
 Redditur haud Curis, quod semel hinc abiit.
 Ad Patriam HAINHOFERE redit, simul atque redibit.
 Ad Gnatum: ad nostros non redit ille lares.

L. M. Q.
 scripsit.

M. David Reutzius.

ALIUD.

A L I u D.

Vempetij, Hainhofere, tuum promittis Amorem;

Nec satis hoc: Auri munera mittis. Ohe!

Non auro certare mihi datur, optime Fautor:

Ne tamen ingratus sim; T I B I sacro F I D E M.

Quin duraturis mihi post celebrabere metris,

Semper et) Aonijs Te annumerabo viris.

Nunc, quia discessum (quamquam renuente PHILIPPO,

Isto POMERIAE Numine) iterq; paras:

Alite vade bonâ, Sacris comitate Ministris,

Atq; tuos sanos Sane revise Lares.

Hoc faxit, quondam mirè qui duxit Isræl,

Omnipotens, Flammâ vespere, Nube die.

Vade & Vale benè mi

HAINHOFERE.

ANAGRAMMA

ex nomine

Viri, ut generis prosapiâ nobilissimi, ita virtute ac
eruditione præstantissimi, Dn. PHILIPPI

HAINHOFERI,

Dn. Fautoris & Amici mei æternùm colendi.

PHILIPPVS HANHOFERVS.

avayg.

AN FER VS HIPPOPHIL VS?

Ide non noto querat vel judicet ullus
Hainhofero: Quis sit? An ferus Hippophilus?
Cæcutit; justè non Nomen ab Omine cernens,
Virtutem & Sophiam namq; amat Hain-
hoferus.

Sed tamen ac alere, et) freno moderante Caballos

Scit regere; Augustâ Nobilitate cluens,

G

Antiphra-

*Antiphrasis differre Crisim te præmonet omnem,
Quisquis es: Hainhoferus præstat vtrinq; BONUS.*

Amoris ac obseruantię ergò
deprop. 12 Septem.
1617. Stetini

M. Balth. Geiger Poet. Cor. Cæſ.
Aduocatus & Senator ibidem.

ALIVD.

*Valis Patrionum, si fas componere parva
Magnis, mens hominum talis est esse solet.
Ille pedum vigili permensus lumine signa,
Attonitus scabie statque patetque sua.
At vero aspiciens portantem sidera caudam,
Fit tumidus, pennas ad sua terga rotans:
Sic homo, permensus curarum tristia mente,
Attonitus rebus statque patetque suis.
At vero expertus sortem fortasse benignam,
Fit tumidus, cristas ad sua terga vibrans.
Lubrica nam stolidam titillat gloria mentem,
Nec sinit in propriâ pelle manere virum.
Heinhofere, tuum præclaris sanguinis ortum
Ex Augustanâ nobilitate trahens;
Aequum semper amas fortunâ utraq; tenorem,
Et regis affectus integritate tuos.
Filius in teneræ cecidit tibi flore juuentæ,
Quando paras nostri visere tecta Ducis.
Ad ventus luctum nigro monstra uit amictu,
Cruraq; defessi signa dedere viri.
Proximus hic nostro jam mox spectare Dynaste,
Vna domus, currus, mensa, fit unus amor.
Omnia cum domino tibi sunt communia nostro:
Attamen haud ideo major es, aut minor es.
Qualem Danubius mihi te produxit amicum:
Talem fert oculis Odera nostra suis.
Si perges simili me semper amare favore,
Sit, precor, ad patrios nunc via leta Lares.*

*Sit, precor, ad cupidam Reduci via leta sодalē,
Comprecor ad quos uisit via leta tuos.*

Henricus Schwiehd, Secretarius
in aulā Stetinensi.

A L I V D.

*A INHOFERE, lares Augustae Vindelicorum
Linquens POMERIAM visere, salvus ades.
Gratus ades nostro, preclare PHILIPPE, PHILIPPO;
Qui doctus doctos Dux per amanter amat.
Gratus, amatus ades, præstantiq; arte stupenda
Munera fers, nostro munera grata Duci:
Munera, Dædalei quæ sedula dextera finxit
Artificis, miris ingeniosa modis:
Vincere Mausoleum quæ possent arte sepulcrum;
Vincere Pyramidum quæ puto posse decus:
Munera, Callicratis quæ possent vincere muscas;
Vel quos Myrmecides marmore sculpsit equos:
Munera, quæ scitâ monstrant ratione colores,
Pinxit Apellæa quos leuis arte manus.
HA INHOFERE, tibi grates cum fænore PRINCEPS
Reddet, corde cui semper amatus eris.
Nunc iter AVGVSTAM repetis: comitante IEHOVA
Ito, revisetuos, et Patriam, incolumes.*

M. T. Stud.

M. Adam Hochler. P. L. Senator Reip. Sedin. Pom.

A L I V D. ANACREONTICVM.

*(H) ἀλητρὶς μεγίση
ἱράσμιος θάληα,*

*θάληα τρὶς κλεινή,
ἴγυιξ τῷ φιλίππῳ.*

G 2

εἰωφόρῳ φιλίατῷ,
εἰωφόρῳ κλεψυδῇ,
ἀσπαζέ τ' ἐξ ἐμοί,
εἰωφόρῳ τε εὐχού
οδον̄ καλη̄, γλυκεῖαν.
Φάλεια τρίς μεγίση.

*Thalia Sacro sancta,
Amabilis Thalia,
Thalia per celebris,
Philippum adito nostrum,
Henophorum Philippum,
Henophorum celebrem:
Fer huic meam salutem,
Huicq̄ comprecare
Viam bonam et suavem,
Thalia sacro sancta.*

M. Caspar Höhl/ Illustris
pædagogij Stetinensis
Subrector.

A L I V D,

QUalem te dicam, prisce virtutis alumne,
Vereq̄ Germanæ Nobilitatis apex,
HAINHOFERE? Ducum quem et Regum Sanguis honore
dignatur dignum, dignum et amore reputat.
In primis noster solidæ virtutis et æqui
Censor, miratur Dux, et amare studet.
Scilicet hoc preeium Prudentia et anxia prisce
atq; noꝝ in dago promeret Historia.
Laudes HAINHOFERE tuas modo carmine docti
Virgilius recitet, Maeniusq; sene x:
Propositi hanc nostri est: Pomeranica rura relinquens
dum repetis Patriam, sic mea vota paro:

Augu-

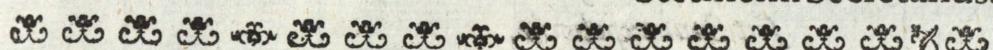
23

Augustam, reducem H A I N H O F E R V M comitante carer. vā
Angelicā, sal-vum duci ō alma Trias.

Votivē

Comitatur

Gerhardus Horst in Aulā
Stetinensi Secretarius.

A L I V D.

Vindelicūm Augusta, Augustam P O M E R A N I D O S
A V L A M,

Mense sub Augusto splendida M E N S A venit:
Augusto, Divōq; Duci venit illa PHILIPPO,
Nobilis H E I N H O V E R I , parta, PHILIPPE, Tibi.
Tammolem, miratus, Equi, Trojanus ut olim;
Dædali ad In-ventum Hoc jam Pomerane stupes.
Cedite Praxyteles CEDRO Huic, Archyta; Epimetheu:
Auguste tantum est dexteritatis opus.
Durat ut argentum septena ad secula purum:
Sic t̄t̄ in augustos vi-vat U T E R Q; dies,
Ac reducem videat Patria Augustana PHILIPPUM,
Quem Pomerana Manus s̄pē salutet ouans.

Otho á Ramin,

A L I V D.

Flos, H A I N H O F E R E, stirpis
generose clarioris,
t̄t̄ excitata Phæbi,
GenI ingenlq; ductū,
feliciore ductū
GenI ingenlq; proles:
Musarum ocelle; sancta
Themidos cor eruditum:
Clejūs decus perenne:
Cui S-vada mellilinguis,
Cui S-vada multilinguis

H

for-

forma-vit ora: frontem
 Charitum venusta triga,
 unius illa triga
 parilisq; amoris, illa
 puræ fidei q; triga,
 Veneri jugata triga,
 Veneris comes fidelis
 scitissime expoli-vit.

Charum caput Dynastis,
 Germanidos Dynastis,
 cunctisq; singulisq;
 charum caput Dynastis,
 Germanidos Dynastis.

Amor Ducis PHILIPPI,
 amor unicus PHILIPPI,
 prælustris inter omnes
 Pomeranidos Dynastas:
 prælustre quem inter omnes
 Germanidos Dynastas
 p̄ijsimi optimi q;
 Patriæ patris, Ducis q;
 Spectamen atq; lumen
 dudum cedroperenni
 inscripsè fama, fama
 verissequax laborat;
 metuente nec resolvi
 seros stylo ad nepotes
 transcripsè gna-vacuræ.

Herois hujus aulâ,
 aulâ Ducis PHILIPPI,
 Lucis Ducum coruscæ;
 quam si quis hospes unquam,
 desideratus hospes,
 post tot rogationes,
 post tot vocationes,
 Ducis rogationes,
 Ducis vocationes,
 humanius quibus nil,
 ardentius quibus nil.

acceptiss

acceptius quibus nil,
 manus exara uit unquam,
 manus impetra uit unquam,
 manus Ducis PHILIPPI;
 tractu è remoiore,
 lare è paterno adisti:
 t) latiore corde,
 porrectiore fronte,
 t) blandiore voce
 exceptus introisti
 vix-nuper HAINHOFERE;
 properantiore abire
 paras profectione?
 Consortio sua vis
 dirimenda tam repente?
 Di-vortium o acerbum!
 di-vortium o amarum!
 Duci PHILIPPO acerbum!
 Duci PHILIPPO amarum!
 Amor Ducis PHILIPPI
 parat profactionem!
 parat recessionem!
 Satellitum aulicorum
 ubinam cohors? adesdum?
 Quid otiosa spectas?
 ut gestiunt quadrigae
 strepitu minaciore,
 animosiore nisu,
 procaciore plausu,
 velociore cursu,
 Ducis PHILIPPI amorema
 abducere hinc? adesdum.
 Quid otiosa spectas?
 citatiore cursu,
 alacriore cura,
 cohibe citas quadrigas,
 ut ne avehant amorem
 Ducis Philippi; adesdum.
 Cohibe citas quadrigas.

Tuq, HAINHOFERE, flectis
 precibus Duceis PHILIPPL,
 precibus Tui flagrantis,
 summe Tui flagrantis,
 patiare Te libenter,
 nec pertinaciore
 properantia recedas.

Sed quid? moras rogaris.
 frustra, HAINHOFERE, frustra
 cunctantio egressu,
 ex Balthicis abire,
 et Rheticas adire,
 AUGUSTA qua superbit,
 Augusta nomine et re
 Augusta vere, ocellus
 decuiq; pulchriorum
 Germanidos potentis
 urbium, rogaris oras.
 Frustra moras rogaris.

Amor laris paterni,
 amor maritæ amatae,
 amorq; liberorum,
 negotiūm q; solers,
 pri-vūm q; publicūm q;
 Te cura plurimorum,
 ex Balthicis abire,
 ad Rheticas redire
 oras monet, perurget.

Amor laris paterni,
 amor maritæ amatae,
 amorq; liberorum
 ardensq; sōticusq;
 negotiūm q; cura,
 pri-vūm q; publicūm q,
 et sōtica et peracris
 Ducus PHILIPPI amorem
 citâ recessione,
 citâ revorsione,
 revocatione crebra, in-

citatione blanda,
retractione forti
ex Balthicis abire,
ad Rhaticas redire,
or. us, monet, perurget.

Adeste, si quid usquam est
vialium Deorum,
vialium Dearum,
vialium penatum,
sal-vum larem ad paternum,
sal-vum ad maritam amatam,
ad liberosq; dulces,
periculis remotum.
vialibus periclis
HAINHOFERUM remotum,
Ducis PHILIPPI amorem,
sal-vum larem ad paternum,
sal-vam ad maritam amatam,
ad liberosq; dulces
reducite HAINHOFERUM.

Quin immo abeste, quicquid
vialium est Deorum,
vialium est Dearum,
vialium est penatum,
gentilium Deorum,
gentilium Dearum,
gentilium penatum,
inanum Deorum,
inanum Dearum,
inanum penatum,
Christiana quos veretur,
Christiana quos veratur
vel nominare saltim
primoribus labellis
pietas, fidesq; vera.

Qui futiles Dj vos,
qui vos inutiles Di,
veri inscie leho ve
commenta vana mensis,

sal-vum

sal-vum ad larem paternum,
 sal-vum ad maritam amatam,
 ad liberosq; dulces
 ducatis H A I N H O F E R U M?
 Idola abeste, abeste.

Iehova Sospitator,
 Ieho-va summe rector,
 rerum arbiterq; sole
 omnium, Polo soloq;
 timende sole, sole in-
 vocande quis amatos
 olim patres, amatum
 olim peculium quis
 foco procul paterno
 duxti exules, benignus
 patrium ad focum reduxti;
 Cælestis aulae alumnos,
 comitesq; Tu Ducesq;
 fidos jube H A I N H O F E R U M
 stipatione densa,
 vigilantiore cura
 comitarier, tueri.

Sic H A I N H O F E R U S, ille
 amor Duci PHILIPPI,
 Lucis Ducum PHILIPPI,
 Pomeraniae Dynastæ
 sal-vus larem paternum,
 valens piam maritam,
 sospesq; prolem amatam,
 cunctis procul periclis
 vialibus periclis
 cutus, redux adibit.

Ofiat annuente
 favente Te Ieho-va!

fund. Sedin. II^{do} Eid. VII br.

M. T. N.

Suspiciens

M. Philippus Horst Brunopoli-Saxo.

ALIVD

29

A L I V D.

HAINHOFERE, decus Phœbi prælustre; PHILIPPI;
Hospes dum, linquis splendida tecta DUCIS:
Et patrios repetis, CHRISTO comitante, Penates,
dans Aulæ pariter voce manuq; Vale:
Discessum Charitum luget pia triga: dolorem
atq; Novensilium candida turba capit.
Convi-vam tū mallet talem Dux ipse manere,
dudum cū multo largus amore fauet.
At quia post absens bona tot monumenta relinquis,
Tantum condecuit qualia ferre Virum:
Exoptant omnes, abeas hinc sidere fausto; tū
sit Reduci CHRISTUS semita recta tibi.
Hoc ductore viam poterit transire, redire
Inq; solo inq; salo, qui modò cœptat iter.
AUGUSTA excipiat reducem TE; gaudeat amplius
Ille Senatorum nobilitate chorus:
Te pater, atque nurus, te totā vulgus in Urbe,
TE (quot in hac nutrit) fœmina, māsque socrus:
TE q; Magistratus, TE Curia tota salutent,
exultent Ci-vem hunc jam redijſſe ſuum.
Castalidum TE docta cohors veneretur Assylum;
gaudeat absentem, TE redijſſe, diu.
Et nos Peymericis remanentes cæteri in oris,
pro quoq; TE dabimus ſupplica vota DEO.
Talia cùm meditor, menti incidit hoc, niſi durum
TÌ, TIBI quod dicam, Vir gravitate, cape:
GUMPELZHAIMERUM decus, eſt cui MUSICA cordi,
multā, à me indigno, quæſo ſalute bea.

*ex animo apponebat
Domino Patrono ſuo*

*Christophor: Stecherus aula Stetinensis
chori Musici Choragus.*

ALI-

30.
A L I V D.

*E*cines AUGUSTA suos colas ampla tot inter
Patria, V INDELICO connumerata solo:
attamen ARCTOIS dudum quoq; nominis oru
Hainhofere fuit didita fama tui.
Stemmati generis praelustre, peritia rerum,
linguarum, tanti mactat honoris opus;
et quæ tam varijs ditar Sapientia pectus
doctrinae, ingenij condecoratq; bonis.
Hinc quoq; multorum favore et propensa voluntas
prosequitur studijs Te Vir amice Ducum.
Principis et nostri; cuius modo deseris aulam,
impiger ad patrios, deproperando lares.
Apprecor ignotus, faciunt quod jugiter omnes
inter nos celebres arte fideq; viri:
Nempe vale: Dycis et nostri memor arripe cursum,
sitq; tuae CHR IST VS duxq; comesq; via.

M. Christoph Hunichius Rector
Illustr. Pædag. Stetin.

F I N I S.

A D-

AD CLAMATIONES AC GRATV-

L AT I O N E S,

Conscriptæ ab Amicis & Fautoribus, in honorem Nobiliss.

ac Clarissimi Viri, Domini PHILIPPI HAINHOFERI,

P. A. jam recens ex Pomeraniâ in Pa-
triam reversi.

AD NOB. ET AMPLISS. VIRVM, Dn. PHILIP-
PVM HAINHOFERV M, Ci-vem Augustanum; de felici reditu
ex STETINO POMERANIAE: *&* quod in Illustrem numerum Con-
siliariorum Sereniss. Principis ac DOMINI, D. N. PHILIP-
PI. II. Ducis. STET. POM. *&c.* cooptatus sit:

GRATVLATIO.

Aet vices mutant hominum: populosq; potentes
Deijcunt, celebresq; obscurant Marte, vel Arte:
Illustrant alios tenebrarum nube sepultos.
Chaldæi, Assyrj, Babylonj, AEgyptiacq;
Quos penes Imperium fuerat Titanis Eoi;
Sub juga compulsi, Turcarum sceptra Tyranni
Nunc metuunt; donec melior spira verit aura.
Ipsaque Musarum patria, *&* notissima gentis
Gloria Grajogenum, quid sunt nisi nomen Athenæ?

Barbaricis accensa fuit POMERANICA quondam
Natio, Vandalicas sedes, *&* Balthicaponti
Littora, Germanis quæ vi parere cœgit.
Hanc decus Europæ moderatur grande PHILIPPVS,
Patre BOGISLAVO, sed avo satus ille PHILIPPO,
Innumeros numerans ata vorū in stemmate Reges.

Haud secus exoritur Borealia signa relinquens
Vere no-vo Phæbus, radijs cælumq; solumq;
Purpurat, *&* late circum sua lumina spargit,
Mundi Oculus, tacito nascentia cuncta vigore
Roborat, ac rursum revoluto tempore condit.
Tali honoratas fausto qui limine Musas

Excipit, eximioq; jubet residere Lyceo,
 Magnanimus Princeps, Heroum splendor in Orbe
 Arctoo, Hesperios, Orientem, Austrumq; coruscans.
 Cui CHRISTVS Dominus, simulq; RESPUBLICA cordi
 Præcipue: quò pacificam sibi degere vitam
 Lætentur Ciues, cælo sperentq; beatam.
 Dic, quibus in terris similem sit Principis Aulam
 Cernere! Natalemq; quo vis celebrarier anno
 Carminibus, quæ Mæonidi, certentq; Maroni?
 Iustitia Antistes Cancellis sacra tuetur
 Archi-va, q; Patriæ spectant quæcunq; salutem,
 MARTINVS, magni siboles præclaraparentis,
 CHEMNITIVS, Doctor, quo non sit promptior alter,
 Litestransigere, atq; ænigmata sôlvere Legum.
 Principiis exemplo, studiorum cultibus ornat
 Nobilitas sese, atq; alijs, quos æquis amavit
 Iuppiter, ut Graeca adjungant documenta Latinis,
 Hebraicis, Gallis, alijsq; ut cuiq; animus fert,
 Seu prosojuvet ore loqui, seupangere metra.
 Consilij proceres nuper cepere PHILIPPUM
 Collegam HAINHOFERUM, Augustano sanguine cretum:
 Omnibus ut constet, non teclapatere STETINI
 Indigenis solum: at quisquis virtute, fideq;
 Conspicuus, rerum quemq; experientia adornat,
 Præmia doctrinæ, vitaq; ibi querat asylum.
 Vnde TIBI reditum, ac tantos gratiamur honores,
 Quicunq; AVGVSTAE Suevorum habitamus amici.

Simon Tœlman. Stralsundensis
 Pomer. D. Reipub. AVGVST.
 Consil. & Ad.

290

AD PHILIPPUM II. SERENISS. DUCEM POMERANIAE. &c.

*Agnus Alexandri Magni paterille PHILIPPUS,
 Clarus et eximus Marte sagoꝝ fuit:
 Tu POMERANIDOS ô magna Dux Magne PHI-
 LIPPE,
 Clarus es, et præstans ARTE, TOGA, atq; FIDE.
 At præstabilior quanto ipso est Marte Sagoꝝ,
 Ars, Toga, et excellens hoc mage utroq; FIDES:
 Tanto etiam Magno, Tu Magne PHILIPPE, PHILIPPO
 Major es, atq; tuis dotibus ex superans.
 Te colit hinc omnis merito GERMANIA, et omnis
 In laudes populus gestit abire tuas.
 Perge modo et CHRISTO et PATRIA E ser-vire, Relque
 Communi, et princeps Maximus orbis eris.*

*Humilis obseruantæ ergo in inclytâ
 Suevorum VLMA*

**Cunradus Dietericus SS. Theol. D. Ecclesiarum
 Vlmanarum Superintendens. Dominic.
 Adventus III. Anni cl. DC.XVII.**

AD NOBILISSIMVM Dn. PHILIPPVM HAINHOFERUM, Fautorem & amicum suum singulariter dilectum.

*E*st magnum à magnis magno laudarier ore,
 Principibus magnum est complacuisse viris.
 HAINHOFERE tibi merito cùm cedat utrumq;
 Quis te non magnum diceret esse Virum?
 Est ita: Verùm unum his majus superadde duobus;
 Ut possis magno complacuisse DEO.
 Id quoq; cùm magno præstes conamine, Major,
 Quin imo et verè Maximus esse potes.

Idem Cunradus Dietericus &c.

ALIVD.

Oc est, Vindelicis quod fax Phœbeia terris
Et creditura fuit visa, et amicani mis.
Scilicet Augustam redit HAINHOFERUS
ad urbem,

Impertit radios cui, velut ante, suos.

Hoc erat Augustæ quod fax Titania claræ
Vel moritura fuit visa, vel æqua parum.

Scilicet ad gelidam procul ille abscesserat Arcton,
Quia cœlo splendent magna minorq; feræ.

Vindelici at splendoris apex nitidissime salve,
Atque diu parto mactus honore nite.

Ecquis honor! Te Macenatem Augustus amabat
Alter, in Arctoi parte PHILIPPUS agri.

Vi vite utriq; precor, longum, tuq; optime amice,
Tuq; Augustorum summe, PHILIPPE, Ducum.

Affini & amico coniunctis.
posuit

Johan-Rodolphus Ehinger à Baltzheim,
Patric. Vlm. VIII. Idus Novemb.
Anno M. DC. XVII.

ALIU D.

IN REDITVM NOBILISSIMI IVXTA ET
Clarissimi Viri, Domini PHILIPPI HAINHOFERI, &c.
ex Pomeraniâ.

Al ve Nobilium Flos HAINHOFRE virorum,

Sal ve præcipuos inter amice meos.

Te Pomeranorum distanti lator ab orbe

In columem ad Patriam nunc redijisse domum.

Multa quidem de te socrus cum coniuge, multa

Cum socero Proles anxia sepe fuit,

Neforte ad versi quiddam patiare, sed Ecce

HAINHOFER VS adest salvus et incolumis.

Quam

35

Quām tuus a nobis quondam discessus acerbus;
Tam gratus reditus; gratiōr immō tuus.
Non tam grata tuo, Mensa Ingeniosa PHILIPPO,
Non tam grata Duci Rustica villa fuit:
Non tam gratus eras, sat dico, PHILIPPE PHILIPPO;
Cui licer haud ullus gratiōr hospes erat:
Quām tuus est Nobis ad ventus, KARE PHILIPPE:
Lans sit, te nobis qui dedit in columem.
Nunc crerees animum post tādia multa; labore
Transactō gratum quid magis esse queat?
Amplius haud quicquam restat, nisi fronte serena, ut
Quæ cecini in cultis versibus accipias.
Nam discessuro felicia fata precari:
Fas fuit, ergo nefas non erit in redditum.
Quarē age Nobilium flos HAINHOFER E virorum,
Salve pricipuos inter Amice meos.

Nobilitatis T. Studiosiss.

M. Iohannes Conradus Goebel Pastor
& Senior ad D. Annam.

A L I u D.

IN NOBILIS, ET SPECTATISSIMI VIRI
DOMINI PHILIPPI HAINHOFERI FELICEM EX
POMERANIA REDITVM.

Ors bona, mortales cupidos quæ respicis equi,
Et meritis maestas donis, tibi pectore grates
Toto agimas, nobis reducem quæ fida reduxi
Carum Dis, Musisq caput: Pomerania tantum
Clara virum tenuit, quæ non miracula rerum
Intulit! atq alio fabricata sub orbe stupentes
Attulit ad ciues pretia! Ast hunc Principis aula
Principi coluit, prō quanti principis artes
Qui solet ingenuas, imbutaq pectora claris
Complecti studijs, et in imam condere mentem.
Nunc post liminio nobis hunc magna remisit
Aula virum, multos opibus operaq juuare

L

Consue

Consuetum, ac natum virtutibus usq; colendis,
Et natum splendore suo clarare, manuq;
Largificā ditare alios. Fors optima, tantum
Trado tibi seruare decus, qui Nestoris annos
Exsuperet, cui lucra domum certissima lētam.
Concinnent, cui sit tranquilla beatāq; vita.

Raymundus Mindererus, Medicinæ Doctor,

Sereniss. Bojorum Ducus, Comitis Palatini Rheni &c. Confiliarius &
Medicus, nec non Reip. August. Vindel. Physicus, ac Visitator iuratus,
ac Collegij Medici ibidem pro tempore Decanus.

A L I V D.

quantum, quantum est, didicisse fideliter artes,
Ac emolitis moribus esse virum!
O quantum, quantum est, virtutibus esse politum,
Posseq; mellifluo Nestoris ore loqui!
Hec etenim summi sunt munera summa leho-væ,
Et faciunt summis complacuisse viris.
His tu præclaris donis ornate Philippe
Heinhofere, Deo, Principibusq; places.
Principibus, magnisq; places Heroibus, inquam,
Quorum alta ætherei laus ferit astra Poli.
Testis erit magnus Dux Ille, Philippe, P H I L I P P U S,
Quo Pomeranorum sospite terra viget.
Quo non te hic studio, quo non complexus amore est?
Ecquæ non ab eo signa favoris habes?
Pluribus hæc canerem, si, quam mihi prompta voluntas;
In versu facilis tam quoq; vena foret:
Verum unda Phæbus quia me summo vit ab illâ,
Vngula Gorgonei quam cava fecit equi;
Conticeo, atq; alijs hæc commemoranda relinquo,
Exornant quorum laurea ferta comas.
Est Remus, estq; Simon Tæmannus, uterq; Sacerdos
Musarum, ac Themidos clarus in arte sacræ,
Gnarus uterq; sacrae historiæ simul atq; profane,
Conspicuum Patriæ Lumen uterq; suæ:
Eloquij hispondus, dedit his quoq; ludere Phæbus
Par Aganippea carmina docta lyra.

Hos

*Hos decet hic meritæ premium deponere palma,
Certatimq; tuum concelebrare decus.*

*Tum, decantandis si quis modo laudibus aptus,
Principis hi laudes, quā decet arte, canent.*

*Misatis Arctoo tibi ab orbe Philippe re verso
Gratari, & Salve dicere posse. Vale.*

Ioannes Miller D. Reipub. Augustæ Advocatus.

A L I u D.

Rincipibus placuisse viris non ultima laus est:

Prima tamen laus est posse placere Deo.

Quippe placere Deo satagens hoc inde reportat,

Vt sit Rincipibus gratior usque viris.

Exprimit exemplar Dux Numinis ille Supremi,

Cui placuere boni, displicuere mali.

Pomeridos Princeps hoc laudatissimus & vo-

Iure malos odit, jure favetq; bonis.

Contigit Hainhofere tibi quod gratulor, ut sit

Posse placere bonis, displicuisse malis.

Felices nimium, virtute Fideq; placentes

De cœlis Domino, Rincipibusq; viris.

Bartholomæus Rülich, Senior Ministerij Evangelici Augustæ.

A L I u D.

N magno labor est: Virtus interrita floret,

Lata trophea parat, bella duella docet.

Hic auet in visos terrarum noscere tractus,

Nobilis ille fortuita Lycea soli.

Amphitryoniadem, vel quis cantaret Ulyssem,

Horrisonum remeans ni superasset iter?

Si non per Minyam satus Aesonē Colchida vectus;

Nomen inauditum, lausq; sepulta foret.

Haud secus HAINHOFERETUOS sors prosperat ausus,

Cum petis Arctoos, mille pericla subis.

Hos inter celebrem STETINI tendis ad urbem,
 Balticas sceptra simul, Vandalicosq; sinus.
 Quâ lux Parrhasia regno, populoq; sub URSA,
 Affulget solidis ebria delicij;
 Quâ gentem PRINCEPS moderatur ritè PHILIPPUS,
 Cui Pallas cordi, docta Minerwa domi.
 Progenies Regum, decus, et Dux strenuus armis,
 Sacrae Themidos, mutuus, unus amor.
 Euge age, perge REDUX redamare PHILIPPE PHILIPPUM.
 Munificas reddat celsus Olympus opes.

Ioan-Bayerus V.I.L. Reip. Augu-
stanæ Advocatus.

EIDEM D. PHILIPPO HAIN-
HOERO,

Viro omnibus Heroicis virtutibus eminentissimo, multo-
 rum Germaniae Illustrissimorum Principum, & nunc nuper
 PHILIPPI II. Stetini Celsissimi Pomeraniæ Ducis Consi-
 liario meritissimo, D& Amico magno, exitinere
 Pomeranico reduci gratulatur Michaël Picar-
 tus Fr. Professor Noricus.

Vdieram famâ spargente atq; indice REMO,
 Nostrum HAINHOFERVM, gentis prælustre
 PHILIPPUM

Sidus, et Aonidum pullū, Charitumq; leporem,
 Illum Vindelicæ augustum decus urbis et agri,
 Principibusq; Viris virtute Fideq; probatum:
 Ut tristeis luctus et lamentabile Gnati
 Funus, tum crudum usq; oculis et pectori oberrans,
 Expungat tandem, POMERANAE climata terræ.
 Usere decre visse animo, magnumq; PHILIPPUM,
 Terra eius Dominum, vicinarumq; potentem;
 Quo meliorem alium non lux illuxerit Orbis,
 Solem Iustitiae, normam Virtutis et instar,
 Musarumq; Patrem, Pietatis vindicem arvita,
 Cesareiq; Throni studiosum, et jure, clientem:

Cuius

299

Cuius ego quondam cedro dignissima vidi
 Decreta, ut primum Germania congrege voto
MATTHIAE AVGVSTO augsti permisit habenas
 Imperij, PATRIAEQ; PATREM proscriptis in Orbem:
 Et seruo illustris monumentum mentis adusq;
 Servabóq; meis affer vandumq; relinquam.
 In quo unita fluunt, quotquot diuisa beatos
 Efficiunt, unus qui dotes Principis omneis
 Collectas tenet et totum se spargit in Orbem
 Praeclaris meritis, Heroeq; indeole mentis.
 Audieram hæc inquam et cæptis bona fata precatus
 Angelicosq; duces, et mollia tempora eundi,
 Insuper et Reduci Fortunæ templa vocabam,
 Thuraq; cum precibus castis et Orontide myrrha.
 Si mihi præstaret salvum caput illud, eumq;
 Incolumem exciperet redeuntem Patria civem.
 Cæca etenim patridam terrebant somnia mentem,
 Infestusq; vijs latro ne forte tenebris
 Clausus in incatum ferro saeviret acuto,
 Missilis, aut plumbi violenta glande timebam.
 Neue etiam in medio te vis inimica viai
 Morborum, quæq; esse potest injuria cœli,
 Sisteret, et virens enerans corporis omneis
 Traderet immeritum Letho, patria exsulem, egénum
 Auxilijs fideiq; etiam, alloquijq; tuorum:
 Hec me, dum tu aberas hinc, HAINHOFERE, coquebant,
 Omnia que jam animo REM expunxere tabellæ,
 Omni auro contrâ charæ acceptæq; tabellæ,
 Quæ mihi te in patriam narrant salvum esse reversum,
 Omnibus ex animi votis de extremp; peractis:
 Quæ mihi confirmant, spectatæ premia magna
 Virtutis retulisse domum, magnoq; favore
 Principis exceptum, cuius censura peracti
 Iudicio fundata hominum discernere doteis
 Ponderibus justis et recto examine novit:
 Cuiq; voluptati fuerit sermone morari
 Te comi et blando, tua mellea verba vici sim
 Excipere attentâ sitientiæ imbibere aure.
 Cujus item votis standum si forte fuissest,
 Iam non vobis insertus POMERANÖ surculus Orbi

Floreres, celsaq; simul pars nobilis aula
 Cordolio nobis tristi Patriaeq; relicto,
 Sed tanto major Princeps, qui flectere sensus
 Ipse suos novit, mentisq; admittit habens,
 Nec licuisse sibi censem, quodcunq; lubescit.
 O quem te memorem, Princeps, quo carmine dicam!
 Virgilij mentem, musam hoc in pectore Homeri
 Si circumferrem, si labris Attica Peitho
 Insuper insideat, si mella liquentia stipet,
 Non ego complecti, quæ in te laudanda, valerem.
 O valeas, vi vasq; tuis, Auguste Philippe
 Exemploq; tuo, quæ vobis munia curæ
 Iussiterit esse Deus, quos fors corruptior ævi
 Transversos rapuit gurges, cum laude doceto,
 Imperio supera, virtutemq; excere factis.
 Quando pijs etiam Musis, sub teste benigno
 Est locus, & per te, Famâ attestante per orbem
 Ingenijs aperitur iter melioribus, unde
 Nec probitas despecta jacet, nec inertia surgit.
 Vindice te, egregiosq; invitant præmia mores,
 Ingenuasq; arteis, non obruta stemmate virtus
 Pauperie ve jacer: nec tu cunabula queris,
 Si documenta bonæ videas illustria mentis;
 Te veneror supplex demissopoplite cordis,
 Per se vera istas doteis, nec tempora tantam
 Villa tibi eripiant laudem: quo rarior illa,
 Tanto charior existat tibi Maxime Princeps.
 Sed quo me abripiunt celsi merita alta PHILIPPI?
 Quo ornamenta Ducis, Diuæq; encomia mentis?
 Da veniam, HAINHOERE, mihi, credoq; daturum:
 Nil etenim auditu tibi gratius esse putârim,
 Quam quem fers oculis, venerari spectore, cuiq;
 Vitam etiam debere velis, cuiusq; diebus
 Addere de propriis, ejus cognoscere laudes.
 Ad te nunc redeo ex animo reducemq; saluto,
 Excipioq; lubens, faustissima quæq; precatus,
 Tum tibi, tum Caiæ, quæ longum absente marito
 Longum etiam timuit, multum metuitq; marito,
 Nunc reduci suspendet gratissima sarcina collo,

498

Proli etiam; circum Patrem quæ lœta triumphat,
 Atq[ue] alio de sole petit donaria plaudens.
 Is qui te duxit, qui te, HAINHOFERE, reduxit,
 Præsidio tutum cœlesti, Io-vah benigne
 Porro etiam seruet, quo sic spectatior Orbi
 Sit tua perpetuo virtus, tua gloria surgat,
 Et cum sole orbis pariter spatiū omne pererret.
 At mihi Io-vah diem sistas, quo possem ego multam
 Auricularum operam, REMO adstante, locare
 Narranti, HAINHOFERE, tibi, quæ videris illuc,
 Quæq[ue] etiam audieris, ubi rerum inflectit habenas
 Nominis ille tui PRINCEPS, secliq[ue] SMARAGDVS,
 In quo tam illustri, sit fas mihi, nomine sisto.

Altorf I. Noric. Mense Novembri Anni
 M. DCXVII. L. M. F.

A L I U D.

On voto in uno, que i spere grecere
 Amor, quiescunt! meta nec omnibus
 Est una, quæ aureis vellicare
 Asolet, aut properare mandat.
 Est qui Moluccas currat ad insulas,
 Oblitus ædis tecta domesticæ,
 Nec lacrymas curans maritæ
 Quolibet attonitæ susurro:
 Ne bruta fluctu perdidere fero,
 Serò precantem fata, virum freta:
 Né ve hostis ad ripam natantem
 Obtuderis grauiore letho.
 Ne vinculis fors endopeditior
 Oris obverret ser-vus agrestibus:
 Aut sulcet agrum in-vitus illum,
 In patriâ poterat quem arare.
 Est quem tubarum murmura suscitent
 Herbae incubantem-durius: ut suæ
 Signum cohortis quæ via extat
 Intrepidus colat usq[ue] sectans.

Est.

Est, celsiorum deniq; Principum
 Summi favores quem magis excitant.
 Hi terra in altis confidentes
 Quando thronis etiam impreasant
 Subjectorum munera dexteri:
 Cum literarum non puerilium
 Incundioribus trahuntur
 Delicijs, sine fecer fastus:
 Quod numen ipso facit in Polo,
 Idem patrabunt: pene ad ore a
 Laudum ut beentur digni eadem
 Semideum titulos merentur.
 Hic Pomeranorum placidissimum
 Sidus, PHILIPPE: hic tu numeros tenes
 Omnes: id omnium adprobabit
 Calculus, integrius ferentum
 Sententiarum puncta, velut Themis
 Verax suadet, tum tua cœlitus
 Accensa in exemplum facultas,
 Postera quod tueatur artas.
 Sic HAINHOFERO, mille alios tego,
 Teste arbitramur: quem neq; dirites
 Terræ, nec atrox Martialis
 Ingenij, furor evocarunt:
 Ut patriæ subduceret inclite
 Suum nitorem, ac, quā Boreas gelu
 Ferit plagas præsentiore
 Iret orans animis viator:
 Sed clara magnipectora principis
 Imbuta cœli roribus entheis,
 Et artium mirarum amores,
 Et merita ingenuis relata.
 Hoc more dignus foveris hospites
 Ter-magne Princeps, hoc itidem hospite
 Gaude HAINHOFERE, quam diu te
 Virvere fata finient beatum.
 Dumq; illa honoratis recitas redux,
 Qua cvisa in urſa limite subdito,

*Exponito simul data Vlmæ
Pro reditu atq; salute vota.*

Boni omnis t; obseruant, ergo

F.

Iohannes Henifius Vlm. Philos,

Medic. Doctor. Reip. pat.

Phys. ord. & poeta

Laur. Cæsareus.

AD MAGNIFICVM ET NOBILISSIMVM DNM:

PHILIPPVM HAINHOFERVM,

SERENISSIMI AC POTENTISSIMI Dni. Dni.

PHILIPPI II, Ducis POMER.

STETINI etc:

Consiliarium conspicuum:

Ex Illustrissimâ SED INENSIVM Aulâ, in quâ clementissimè acceptus: lautissimè exceptus: liberalissimè dimissus, etc.

HOSPITEM sospitem:
REDVCEM felicem:

Dñm. & Mæcenatem æternum colendum:

Anno:

HeInhofer pIVs In agrIs PoMeranIæ
rara Chara VIDIT.

DEDICATORVM.

Vando te, FAUTOR Magnifice, ex illustri Illustrissimi POMERANIAE Principis, Dni. Dni. mei clementissimi Aulâ, & sine noxâ incolumem, & muneribus

44
neribus lautissimis lætissimisq; onussum Reducem narraret
Rem' noster : Crede mihi laetos laeto de pectore plausus

Hainhoferoq; dabam candida vota meo : Calamūq;
(quamlibet occupationū labyrinthis intricatissimus) arripiens
hæc quæ vides, quæ rides, chartæ iniiciebam præsenti, quæ o-
mnia arrham veluti velim exstare solemnis ac æviterne tum
erga Laudatissimum PRINCIPEM nostrū, tum te PHILIPPUM,
Musis omnibus Gratiisq; gratissimum, observantiæ, studij, of-
ficij meorum.

Nequeo plura:

Nam propero properans in Magni CAESARIS aulam,
In quā (sic juro) seria agenda mihi.

De prop: PRAGAE, è Collegio Angelico.

9 Nouem: 1617.

M. Petrus Fradelius Rector Collegij Angelici,
ad aram tuus.

AD MAGNIFICVM D. HEINHOFERUM,
PATRONUM Summum.

Vne rediſ ſōſpes Sueuorum Gloria gentis:
Tam vario pregnans munere: tu né rediſ?
Fare age, magnanimi placeant quām tecta Dynaste,
Munifici placeant quām tibi tecta Duc iſ?
Vt placet ingenium, dic, magne PHILIPPE,
PHILIPPI

Semidei, dotes corporis atq; animi?
Qui quot habet voces, tot habet ſub pectore Phæbos,
Qui quot verba canit, tot parit ore DEOS.

Non poteras meliore loco, meliore recessu
Admitti: totum eſt poſſe videre DUCEM.
Differe tam lætæ et laute con-viuia menſa,
Quæſi bene contentus Iuppiter eſſe queat.
Doctorum placeant num grandia dicta leporum,
Suaniloqui veſales: innumeriq; joci?

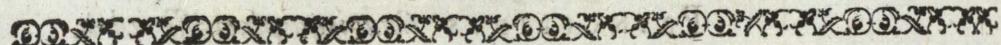
Quām Patres pietate graues, Themidosq; PATRONI,
Quos fouet in gremio docta Sedina ſuo?
Differe tot leporum tibi num venatio, Cerui
Sylvestris placuit preda petita fera?

Nec

Nec taceas lusus Heroum Gymnica facta,
 Quem poteras Genium sat recreare tuum.
 Exhibitæ dic, quæ zeuxis velut arte tabellæ
 Pictæ, mirifica Praxitelisq; manu.
 Ictus, conflictus, ficti certamina MARTIS,
 Quæ nequit (heu!) calamus nunc numerare meus?
 Quam fueris rarus, claris quam carus Amicis:
 Et ritè tū rectè Carmina missa probant:
 Et quis non redamet, te quis non estimet, alto
 Judicioq; grauem, consilioq; grauem?
 Scilicet es dignus preceles munere laudis,
 PRINCIPIBVS sat agis qui placuisse viris.
 Felix tū nimium felix hoc Principe sistu,
 Te Princeps felix sitq; PHILIPPE pius.
 Ergo si reduci longis gratiamur ab oris:
 Velpauper laceram qui repetitq; domum:
 Si salter, cantet, quod mille pericula rerum
 Senserit, anxiferæ milleq; plaustra via:
 Cur tibi non grater, cur non nova jubila pangam,
 Ob titulosq; nouos, ob vitulosq; nouos?
 Palpito nunc verum: quod munera dentur habenti,
 Dentur opes nulli quod nisi di vitibus,
 Uttere muneribusq; oblatis utere donis:
 Siq; placet, partem mi quoq; mitte meam,
 Nam cùm sis gazis, fulvo sis plenus tū auro,
 Quod tribuit largâ Dux, tibi, Amice, manu:
 Di vide cum socio, si non vis dicier ipso
 Et Cræso tū Crasso crassior ipse viro.
 Aes si sit, canta; si munera grandia saltat;
 Sic quacunq; potes parte placere, place.
 Casta mihi mens est: charta contentus tū arcta
 Sum Spartâ, tribuis quam Deus ipse mihi.
 Argenti exoptent alij graue pondus tū auri:
 Mens mihi si recta est, Mensaq; di vesero.
 Cesso heic: heic cesso, tibi pocula plena propinans,
 Proq; salute Ducis, proq; salute tui,
 Clementem Clemens regat tū tegat, opto, PHILIPPUM
 Iuppiter, in columnem teq; PHILIPPE beet,

Hospes sis sospes longum Pomerane; deinceps
 Aureolum quatiat nulla procella caput.
 Adstant grandiloqui, quando haec metra pango, Magistri.
 Eximij Proceres, eximijq; Sophi,
 Stetnensi Phæbo qui nil nisi fausta precantur,
 Ferre Duci promisi seruitumq; tibi.

Hæc extemporaneo calore & spiritu
 in laudem Hospitis Actiui & Pas-
 sivi deprop: M. Fradelius: Re-
 ctor Collegij Angelici.

A L I V D.

Mmenses vidi, temet monstrante, labores
 Hainhofere tuos Mensæ in opus varium,
 Gratando, et cunctis industria cum tua rebus
 Promeret è thecis nomina quæq; suis:
 Obstupui, Quia tam visu mirabile nullum,
 Crede, opus, aspexi, quam fuit hocce tuum.
 Ast bene confectis abitu, reddituq; favore
 Iam mage Pomerum gratulor inde novo,
 Perge age Magnanimos tibi de vincire Dynastas,
 Hinc tibi conspicuus surget honosq; tuis.

M. Caspar Junius Ecclesiastes
 Aug. ad D. Ulric.

A L I u D.

Paucos ante dies demum ipse reuersus ad urbem
 Rhenano tractu, Charitina per oppida vectus
 Vitiferos inter colles et amæna vireta;
 Quandoquidem exoptata diu tua conspicor ora
 Blanda iterum, atq; licet tecum conferre loquelas
 Iam reduce, officio præsentि numine functo,
 Optime amicorum: Tibi gratulor ergo, PHILIPPO
 Excelso dilecte Duci, postquam ipsius aula
 Egre dimissus, donis mactatus optimis
 Salvus et in columnis nunc patria tecta reuiris

Alite

997

Alite felici, rebus feliciter actis,
 Longum post itiner, sed enim tibi utile, magnog
 Heröi acceptum, nulli pietate secundo:
 Cui veteres arces Sedini, habitataq; priscis
 Sclauorum populis Pomerania florida paret
 Diues agri, diues pecoris, rerum omnium abundans,
 Rugia cui seruit, Danorum regibus olim
 Subdita, Vandalicæ gentes, Reudigni, Auiones,
 Et flavi extremodo digressi Aquilone Suevi,
 Pinguis Bardorum tellus, Stralsunda superba,
 Et Vinulis quondam posse sa ferocibus ora
 Proxima Obotritis tunc hostibus, at modò amicis;
 (Siue ea gens Henetum fuerit seu forte Herulorum,
 Historici certant, et adhuc sub judice lis est)
 Terrarum late Domino freta Balthica ad usque
 Et Volgastanum qui diuidit arua Ducatum,
 Iuliades populis ubi nunc dat jura Philippus,
 Præteritis quondam Spiræ mihi cognitus annis,
 Cum recitarentur Decreta augusta Senatus,
 Inq; Palatina Friderici Principis aula
 Bojorum Ducas ad Rhenum, primiq; Tetrarchæ,
 Deniq; hic Italâ veniens regione paternas
 Cum peteret sedes et auita palatia Princeps,
 (Ducendæ uxori regali est stemmate Brenni
 iam tum animum adjiciens casto flagrabat amore.)
 Munera nempe abaco scite fabricata quadrato,
 Ordine tam lepide composta, ut tesserae omnes
 Arte pavimento atq; emblemate vermiculato,
 Qualia Praxiteles vel Apelles hanc dedit unquam,
 Nulli visa prius nec decantata Poëtae,
 Artificum confecta manu, te absente loquuntur,
 Iudicio quantum valeas et acumine mentis,
 Ingenij et neruis, solerti industrius ausu:
 Cælatum hec superant diuini opus Alcimedonis,
 Quicquid et excellens in nostro climate natum est,
 Regia res et opus, sed tanto Principe dignum,
 Sphæra ibi, sunt mappæ, sunt instrumenta Matheſi,
 Astrologis et Cosmographis scriptoribus apta
 Circinus ac Trigonus, cubus et globus atq; cylindrus,

*Pyxides et medicis, et idonea vasa chirurgis,
Scacchia cum varijs lusoria in arte tabellis.*

*Heic quicquid volupe est, et idonea munditiæ,
Cuncta vides oculis, rara et pulcherrima multa
Ex ligno roseo formata suavis odoris,
Instrumenta gulae ex auro argentoq; parata
Principis ad nutum, gemmae, pretiosa supplex,
Nummi, margarides, stellata monilia, torques
Exiguo spatio loculis inclusa decenter
Apparent, nihil heic vulgare aut vile relicturn est.
Tota superficies ebeno constructa nitescit,
Virtutum varijs hinc inde ornata figuris:
Organa contactu nullo resonantia psallunt
Dulce melos, tractu inflatis modo follibus uno:
Nec sunt muta ideo, aut sine voce tua inclita dona,
Imo se insinuant tantum inspectoribus, ut quo
Crebrius intueare, mage accendaris amore
Pectora: non aliter speciosa puella perurit
Nictibus a siduis, formoso corpore et ore
Cor juuvenile maris, donec potiatur amata.*

*Quid referam villæ viuos in imagine vultus?
Pascua leta boum, armenti pecudisq; minoris
Fæturas, hortos, pomaria consita plantis
Floribus ac herbis viridaria Chloridis almae,
Cum stabulis et equis, canibus venantium auibusq?*

*Horrea quid dicam cereali fruge referta
Aut liquido Bacchi distentas necare cellas?
Arcis cerne typum, conclavium et omnium in illâ;
Aulâ in medio scaturit fons jugis aquâi:
Atria strata petris, gallinæ ibi, pauc, columbae,
Et statio accipitrum est; fortes vigilantq; molossi.*

*Sin distincta suis noua propugnacula fossis,
Aut juuat arma domi, belli instrumenta videre,
Bombardas, tormenta simul majora, minora,
Hastas cum gladijs, Mauortia tela, sarissas:
Omnia monstrantur numero tibi et ordine justo,
Sed miro splendore tamen facilij paratu,
Ut nihil in paruoposis culpare theatro.*

Aer, Ignis, Aqua et Tellus, elementa, venustæ

Rem physicam ostendunt, et congrua nomina querunt,
 Quadrupedes, pisces et aues, insecta quæcavina,
 (Quæ per se mira ratione mouentur in orbem)

Dædala dona igitur fausto tibi siderc creta
 Missa sub intuitum quando venere Dynaste,
 Adfecere modis animos varijs oculosq; ut
 His perscrutandis aliquot consumeret horas,
 Multiplici ex usu qui deinceps percipietur.
 Majoremq; feret longa assuetudine fructum.

Mecenas tuus hic, at auis qui Regibus ortus
 Sarmatiæ latâ ditione potentibus altos
 Majores longa numerat serie, ordine Reges
 (In quibus Odoacer Romanum rexerat orbem)
 Fortibus insignes armis toto orbe celebres,
 Nec minus arte cogæ illustres toto orbe Toparchas,
 Egregiosq; Duces, illorumq; ardua facta
 Ex veteri historia archiuis de prompta recenset,
 Subjectas placida gentes hic pace gubernat,
 Maximus ingenio, virtutibus undique fulgens
 Eternis meruit nomen memorabile fastis.

Scilicet hic ille est, miti cui plurima fronte
 Majestas veneranda sedet commixta lepori,
 Germanos inter proceres velut alter Apollo;
 Cui risere Venus, cum Pallade regia luno
 Nascenti, Aoniæ puerum instituere sorores,
 Et Charis ambrosiæ pauit lepidissima succis,
 Hyblæisq; fauistinxit blandissima Siren
 Oracui, quem Astræa Themis sibi destinat unum
 Rectorem, Fas atq; Dice quo Præside florent,
 Inq; fide erudiens gentes Pax optima rerum,
 Sancta quæ Religio cœlestia præmia spōndent:
 Hac ratione sibi decus immortale parando
 Dididit ingentem vastum super aethera famam.
 Salve igitur dilecte Deo, dilecte maritæ,
 Et socero sociuq; tuae, dilecte Monarchis,
 Principibusq; viris, meritis virtute paratis,
 Indolis arte tuae, studio vigiliq; labore,
 Viue diu felix in publica commoda natum

Pieridum Charitumq; Decus, fax lucida Phœbi,
 Cypridis et Suadæ noua gloria, Mercurijq;
 Aurea progenies, lingua calamo j; beate,
 Siue tibi Italico moderandus carmine sermo,
 Ausonijsue modis, aut Gallo idiomate manus
 Germanoue stylo aut facilis contendere versu,
 Äquales omnes primo in certamine vinces.

Viue diu sospes longæui ad Nestoris annos,
 Vindelicisq; faue Musis, mellite Philippe.
 Et quod sincero tibi pectori dedico votum
 Suscipe vultu hilari, renouati pignus amoris.
 Tenuia nec fratris chartacea munera sperne.

Sic ego. Sic iterum Genius delapsus ab alto:
 Quæpia vouisisti simul ore animo q; PHILIPPIS,
 Astripotens probat ecce Deus; jubet Ipse prōinde
 Ut rata sint; cedant vobis Patriæq; salutis
 Vota; nec enieriat secus imo ex corde vounti.

ETEOSTICHON IN OBITVM Philippi Hainhoueri Filij.

HaInhoVerI Ista MeI Vt proLes Denata PHILIPPI
 est; 1617.
 Deposto fLatV, VIta MeLlore resVrget. 1617.
 C. C. N.

Christoph: Cunradus Neythart
 à Bausteten, Patric: Aug: Vind.
 fecit & scripsit, Anno
 MDCXVII.

**AL SEÑOR FELIPE
HAYNHOFER, DEL CON-
SEJO DEL SER^{mo} PRINCIPE
de Pomern, mi Pariente.**

Soneto en Dialogo.

Quien ha visto aquel Duque en Pomerana
Senor prudente, sabio, y animoso,
A quien la trompa sonante dela fama
Le publica por grande, y belicoso?
Preguntelo a Felipe el Ingenioso
Haynhofero, que en el calor de viva llama
Del amor, que en el alma se derrama,
Le confiesa magnanimo, y glorioso.
Viue en prosperidad aqueste solo
En Region tam remota, y apartada
Libre de pesadumbres, y cuydados?
Si, pues que de un polo, al otro polo
Queda aquesta verdad a Veriguada,
Sacada con sus ojos del traslado.

Ieronimo Zeque.

A L I V D.

Ego pro reditu concepta tuaq^z salute
Tot pia non frustra vota fuisse vides:
Salvus t^z in columis dum recta Philippe revis
Patria, pars animæ delicumq^z meæ.
At quem te memorem? quis te felicior alter?
Ecce iam confert munera larga Deus?
Vidisti magnum Famat^z Pietate Philippum;
Cui vix inventa secula nostra parem:

P

Vidisti

Vidisti tories votis precibusq; petitum,
 Aquo hucusq; frequens litera missa fuit:
 Vidisti: alloquo blando vultuq; potitus,
 Explēstū mentem Principis, atq; tuam:
 Vidisti, tantiq; stupens miratus es Aulam,
 Miratus prudens Principis Imperium:
 Imperium justum, clemens, vereq; beatum,
 Quale fere priſto ſub Salomone ferunt.
 Quaq; alias minuisse ſolet praesentia Famam,
 Hæc audita etiam longius exuperat.
 Testis ego, qui Te narrantem talia, tanta,
 Tam rara audi vi plurima, et obſtupui:
 Sic mirata olim celebris Regina Syenes
 Hebrei Regis ſceptra verenda, redux:
 Vix percepta Mihi eſt, vix portio tantula, dixit:
 Magna quidem audi vi: maxima ſed video.
 Sic, que Tu narras, veniens mirabitur etas:
 Mirantur noſtra quotquot in Urbe boni.
 Ergo felicem quis te non prediceret? aut quis
 Non optet tanto ſtamina longa Duci?
 Quis Pomeranorum, tam magno Principe gentem
 Laudibus insignem non ſuper aſtra vehat?
 Barbara que quondam fuerat Pomeranica tellus,
 Hanc nemo talem dixerit eſſe hodie:
 Nec facile dixit quisquam, ne ſingite vobis
 Iſta, ſuus Suevia diu mmodo conſtet honos,
 Distribuit Natura Parens ſua munera mire:
 Nec facile cuiquam commoda cuncta dedit.
 Auguftæ laudes æquataq; gloria cælo
 Invidiam ſuperant: nec locus iſte capit.
 Res ipsa eloquitur; generoſo quippe liquori
 Bacchi ſuſpensa nil opus eſt hederâ:
 Quin et Plutarcho dudum p̄tantior una
 Suevia gens cunctis credita Teutonicis.
 Barbara quo circa quod non Pomerania veftra eſt:
 Hoc ſane gaudet Suevia noſtra magis:
 Quandoquidem Suevia Pomeranica ſanguine creta
 Gens etiam veftri fertur ab Historicis.

Fraterno i cōcō (cūm simus origine Fratres)

53

Nos met complecti mutuo amore decet.

Non sine fato etenim nuper, sine numine sacro

Creditur hic cōestras Noster adisse domos,

Tēq̄ salutasse, ô Pomerane Philippe, Philippus

Sue vicus, ô Patriæ gloria uterq; suæ:

Qui pariamant se se affecture redamantq; cōvici sim:

Haud in honore pares: ast in amore pares.

Dum sic juncta manet Sue vici Pomerania: talis

Quo quid affectu sua vici esse potest?

Eidem:

פלפס אתה איש מביך לאלים

אודהב וגזרעל טריר ורוזיגט

רבים לשלום יצאת

אל אלץ העשרה עמייט בתרות

ומשם השיבר מלאכימ שורות

שם חנזהה במצאת

ברוך לאל עלין פלפס הפה

אבי מלפדי בירה וחכמתה

ארץ ברכה פברים:

תְּאַתָּה :

Tρίς τετράκις Φίλιππος ὁ λαβίσθη σὺ εἰς

Πόλοις Δυναταις καὶ Μεγίστοις Φίλτατο:

Πορεύστης εὐδαιμόνως

Ἐς Πομεριάδα, γαλανὸν φορεωτάτην:

Κακέῖθεν ἀνέρεψας ἀχθεὶς παρ' Αγγέλων:

Ἐκεῖ τιμῆς ἐτύγχανες.

Οἶνος μάκαρ τῆς Πομεριάδος Ήγεμὼν.

Ευεργέτης καὶ ὡς πατήρ ἀνθρώπων σοφῶν:

Μάκαρ τε γαῖα Πομερία.

Hoc dixi:

H I L I P P E, Tu beatus à Deo Vires,

Charissimus Magnatibus quam plurimis:

Feliciter profectus es

In Pomeraniam, regionem dicitum:

Sacris reductus inde ab Angelis: decus

Et gloriam affecutus es.

Benedictus à Deo Philippus ille Dux,

Pater Benignus omnium Docentium:

Benedicta Pomerania.

P. Meyderlinus Collegij Evangelicj Ephorus.

P 2

TO MY VERYE HO.

NORABLE FREND, MISTER PHILIP

Heinhoffer Gentilman, at his happye returne

into Augspurg.

Anglice.

VNto you Philip Einhoffer, most vertuous:
Into Augspurg, and manie other places,
Rememb red, (not all if you where presumptuous,
But admired for skill; indued with graces:

worthy to be honoured, troughe kinges of great estate.
this must acknowledge euerie one, algate.

They countrye did weepe, (y kan witnes beare)
to the time, the mightie Pomerian lords,
And the gracious ladie Sophia, with care
did enioy your discours, substantial words:

Considering the skillful worckes, you did compound;
such as no like, in any land are to be found.

O happye that noble Cittie where you remaine,
And happye is hee, whiche in your loue is bent.
I wisch, y might to that point attaine;
few should be like to me at this present:

with reason therfore, you are the delight
off the Pomerian Princes; much more is your right.

Antoni off north, Gentilman.

Printed by G. Humble for M. R.
and sold by J. B. 1611.

A L I V D.

ALIVD.

Dita marmoreis monumentis incluta facta
 Maiorum ostentare, tibi præstemma magentis,
 Quæq; ab auctoritate, atq; atra ut patraruunt, laudis honore
 Perpetuo celebrante, caput quæis laurea multo
 Parta labore obtexit tibi ipsi intulit astris:
 Est magnum fateor, magnumq; ea fama meretur.
 Insuper atq; sibi sublime parare trophyum,
 Doctrinaq; piæ, virtute, tibi grandibus ausis,
 Immò etiam magnos maiorum vincere honores:
 Est majus, fateor, manusq; ea fama meretur.
 Hic palmaris honos, datur hic quoq; gloria prima
 HAINHOFERIADI, quo non præstantior alter,
 Qui genus antiquo de stemmate nobile ducens,
 Maiorum factis qui famigeratus in orbe,
 Passibus illa tamen multis excedere gestit.
 Hinc Themidos libros, hinc Historicosq; re-volvit,
 Audiat ut merito Suadæ Pithusq; medulla:
 Hinc indefesso studio, velut alter Ulysses,
 Scrutaturq; hominum mores, urbesq; potentes,
 Ut sic principibus placeat, magnisq; Dynastis.
 Sic etiam Arctoas nuper concessit ad oras,
 Longum iter emensus visit Pomeranica tecta,
 Tecta Pomerorum, quibus est gratissimus usq;
 HAINHOFERI ADES, quo non præstantior alter.
 Atq; ubi eum reducem Augusta augustissima vidit,
 Non capienda modo surxerunt gaudia cunctis,
 Qui quoq; sol verunt subito retinacula lingua;
 Atq; illi gratâ mente hac pia vota dicarunt:
 HAINHOFERI ADES viuaci flore virebis,
 HAINHOFERI ADES viuaci laude vigebis,
 Nec rate Lethæa celebris tua fama premetur,
 Aucta sed inde atq; inde refulgida scandet ad astra.
 HAINHOFERIADEN locæ clementia porro
 Sospitet, inq; foro, inq; thoro te sospitet usq;
 Sic illi. Sed ego tibi quænam fausta precabor?

*Carmina quæq; labris ego nunc te digna re-volvam?
Sed tentabo aliquid, modo sufficiat voluisse:
HAINHOFERIADES, veluti præcelsa cupressus
præcelsas nubes frondoso vertice tangat,
Perpetuò felix, caput inter nubila condat.*

Observantiæ ergo
Affini colendiss°. F.

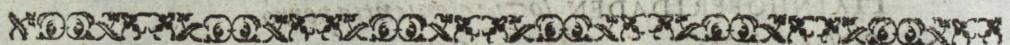
Daniel Ehinger à Balzhaim, Ioh.
Rodolphi Filius, iam ex
Gallia rediens.

A L I V D.
I.

HAINHOFERVS adest, nomen modo diximus, omnes
Accurrunt Veneres, appoperant Charites.
Longius ergo aberant? At erant, quacunq; per Vrbes
Arctoas vectus crate, velibat Equo,
Nimirum simili naturâ Numinia gaudent,
Quà pater humanis transitus Ingenujs.
Accurrunt tamen ad Reducem Venere[s]q;, Deaq;
Quæ junctæ florent jugiter Aonis.
Vindelicæ primūm, patritâ splendor in Vrbe,
Istriades curâ non le-viore volant.
Quas inter quoq; nostra unopede clauda subincret,
Non instructa tamen vota ad amica minus.

HAINHOFERVS erat magnus, nunc Principe viso
Immenso, in patriâ maior & ipse cluet.
Gratulor, & credo; qvod erat magnetis, id ipso
Contacta effectum molliter ibit acus.

II.

IN METAM HAINHOFERIANAM,

Verius

THEATRIDION, NATVRÆ PER ARTEM

æmulum, longè instructissimum, ad

ILLVSTRISS. POMERANOR. etc. PRINCIPEM,

ac Dn. Dn. PHILIPPVM, Art. & Ingenior. sum-
mum *Batavus* & Patronum,

I D Y L L I O N.

*V*os, quorum genius solis affigitur astris,
 Qui nihil humanas esse putatis opes,
 Ite procul, speculoq; nouos captate Planetas,
 Immo ultra Mundi limina ferte gradum:
 Dum nos in paruam miramur pegmate molis
 Naturæ uultus, Artificumq; manus.
 Nam quod Terra Parens, quod vis liquentis aquai,
 Cætera que Mundj corpora vasta tenent;
 Quodq; Myron, quod Praxiteles, Lysippus, Apelles,
 Ipse etiam claudus Mulciber artis habet:
 Hic renitent: Quicquid junctis deponscere e votis
 Vrbis amator auet, Ruris amator item:
 Seria que Princeps capiat, tum ludicra: quæq;
 Musicus, et Medicus; que Parasite, petas:
 Quæ vir, quæ Matrona optes, que nubilis annis
 Virgo: mille-oculis, Summa, quod Arge uelis:
 Singula certorum sunt hic monumenta Virorum,
 Quorum quenq; sui non pudet ingenij,
 Sed nimis hoc mirum est, tot, tam diuersa coiisse,
 Tam belle septis didita quæq; suis.
 Hanc laudem Hainhoferus habet, cuj munera cali
 Conciliant humiles, conciliantq; Duces.
 Hos inter, longè terris qui ab junctus aquisq;
 Allexti solus, Magne PHILIPPE, Virum.
 Scilicet Illustres quæ sunt illustria curant:
 Hinc HAINHOFERO splendet ab axe Polus.

Quod si tam magnifico perrexeris esse Favore
 Clemens in magnos, summe PHILIPPE, viros:
 Iam non aut ista cluet amplius, aut cyclus illa
 Lacteus, ad solam splendidus Arcton erit.

M. Ioh. Baptista Hebenstreitt
 Aug. Gymnasij Ulmani
 Rector.

ALIVD.

AEmula naturæ cluet ars; mirabile dictu,
 Semina naturæ perficit artis opus,
 Sæpe ars ingenium vicit, Demosthene teste:
 Natura ait artem vix superare potest.
 Auxilijs sociis Deus orbis jungit utramq;
 Copulat æternofædere amicitia,
 Verum Heinhoferus naturam mente sagaci
 In ventisq; suis vincit et artifices,
 Virtutum chorus omnis, amor rectiq; boniq; est
 Irreprehensa suâ cum pietate fides.
 Id notum mundo, mundus quoq; sparsit ubiq;
 Principibusq; viris sic placuisse sat est.

PHILIPPVS HAINHOFERVS.

αναγραμματιζουεν.

PLVS SVPERO FINE PII.

Sim licet in ventis solers et acumine multo,

PLVS SVPERO FINE at Sedulitate Pij.

L. M. Q.

posuit

M. Elias Ehinger, Gymnasij patrij
 Professor & Bibliothecarius
 24 Nouemb. 1617.

ALI-

ALIVD. Lithuanicē

ATIOTIMAS AÜEN PHILP HAINHOFER,
Kanaines pendenetes Pomeranen.

DzieWoi, vnd sauam, sunau, und Dwafias swintasias
Dabar, visu dienu buWekipagadimas,
Atioia muspprietelis vnd didis, Panas,
Katram visi Keip SaWiemam brolim vnd panam:
Mierem musuzierz dwszakinekmo, atiaia.
DieWuloi musu kuris esi Danguieasz,
Heinhofer musu grazas pieinas visugieru,
Giemakiejas raszit, didi Katras nemileket.

Alexander Sulatycky
Nobilis Polonus.

ALIVD.

AVgusta Augusta est Germani curbs orbis, et) urbes
Inter vindelicas erigit alta caput:
Augusta; ob celas nitidis laquearibus aedeis,
Et structas sacrâ Palladis arte domos.
Augusta; ob ciues sexus utriusq; venustat
Quos probitas, comis gratia, sua vis amor.
Quos inter rutilat, veluti Phæbeia lampas
Inter stellarum signa minora micat,
HAINHOFERIADES, augustus origine gentis
Augusta, et) veterum flosq; decusq; virum:
HAINHOFERIADES, Technematotheca, vetustis
Cui mire decorat rebus amena domum,
Quas usurpat vi his oculistreis ante Decembres,
Quando Augusta suum mi daret hospitium:
HAINHOFERIADES, terris populisq; potentum
Magna Dynastarum gratia, cura Ducum.

R

Illus.

Illius in primis, Phæbus quem Balthicus orbi
 Iura dare, & populus imperitare videt.
 A quo cùm reducem stiterit se nuper in urbe
 Natali, emensus longa via spatio,
EBELII tacitam pertentant gaudia mentem,
 Edentemplaus ualia vota pio:
HAINHOFERIADES viuat, valeatq; Perennis,
 Sítque Dynastarum Gratia, cura Ducum.

V L M Æ
 deproperabat

M. Iohan-Philippus Ebelius Giesensis,
 Gymnasij ibidem Conrector,

Virtutum Hainhoferianarum
 Cultor & estimator.

NEL RITORNO DEL
Sor FILIPPO HAINHOFER &c. DI POMERA-
NIA Glivirtuosi Augustani.

Rincipe grande, inuitto & glorioso,
 FILIPPO di Pomerania Duce;
 Simile ad esso, & al nome pomposo,
 SOPHIA la Consorte, in virtu luce;
 La fama sparse già fra noj d'intorno:
 Benche men chiaro, ch' al vostro ritorno.

Serui di lor valor dunque & Amanti,
 Dal Ciel auguriamo lor homai,
 Che non di duolo oscura nube ammantì,
 Il bel seren de lor giocondi rai;
 Ne tenti hor piu cura molesta, od, osi
 Turbar i lor bramati almi riposi.

Sic

99

Sien proliferisi, ch' unqua non resti
De suo i rampolli impoverito il Mondo,
Et qual' i Genitor, tali sien questi
D'e minente bonta, sauer profondo:
Ne vi sia tra di lor, che si repute
Effer di men valor, di men virtute.

61

Nascan pur lieti: t) sien la penna e'l brando,
Dopo le fasce i primi lor trastulli,
Percui s'en vada l'ignoranza in bando,
Percui del Cuor la cecità s'annulli:
Et gl' infedeli sian fugati t) vinti,
Oppressi gl' empi, t) gli scelerati estinti. Amen.

Christian. Erbacher Musicus.

AD NOB. ET AMPLIS- SIMVM DN. PHILIPPVM HAIN- HOFERVM, FAUTOREM COLEN DVM πρεσφώνησις gratulatoria.

AReificum præclarar manus, quam Augusta forendo
Clara uitet, pulchrum, sic te dictante Magistro
HAI NHOFERE, effinxit opus: rumore per auras
Illiū hinc late famaq; volante, PHILIPPVS
Pomeriae Illustri magno mox impete fertur
In desiderium Dux inclytus illius artis
Miraclo tanto potiendi: grata viciſſim
Spes erat HAI NHOFERE tibi; ſucceſſit utriq;
Principis Augusti expletur laudata voluptas:
Tu ſimile egregiam laudem, t) ſpolia ampla reportas.
Talem igitur porro ſuccēſſum grator utriq;

Chronostichon de reditu &c.

O bene! Nona DIes HAI nhofere orta NoVe MbrI eſt
TV repetIſ patrIos Kare PHILIPpe Lares.

Officioſa ſatisfactionis ergo F.

M. Moses Herman. R 2

A SON ALTEZE.

MONSEIGEUR: LE DVC PHILIPPE
de Pomeraine,

et

MADAME LA PRINCESSE SOPHIE
sa femme.

AV Ciel Monseigneur ie crie,
Et Dieuprie:

Vous faire voir au Printemps,

l'Estat & la Court si contens,

Que tout rie.

Et à la noble Sophie,

Vostre Amie:

Le prie aussi tel grand heur;

Quel vault sa grace & grandeur,

Sans enuie.

Philippus Zindelin. Musicus.

ALIVD.

I.

מִזְחָבָא שְׁלָוָם

עַזְחָבָר אִישׁ אֵין בּוֹכְלָמוֹת

עַזְחָבָר לְחָבְרוֹ לְשָׁרֶךָ

שְׁעֻזּוֹ יְרֻעָבְלָבְשָׁרְךָ

2.

עַזְחָבָר אֶל יְשָׁמְרָךְ

בְּשָׁמְרָךְ עַד הַנְּהָאָשְׁרָךְ

יְשָׁא אֶלְיךָ אֶת פְּנֵינוּ

גַּס אֶלְיךָ יְפַתֵּח עֲנֵינוּ

3.

יְתַן לְכָבְוד הַשָּׁר עַלְיוֹן

אֶת פָּלָתָאָתוֹ בְּשָׁשָׂוֹן

גַּס עֹז לְנִתְיָבָהוּ יְעַמֵּיד

לְלִין נְפָשָׁו בְּטוֹב תָּמִיד:

Leonhartus Luzius Augustanus.

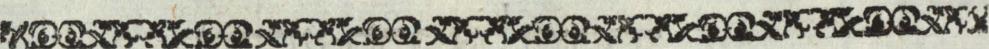
ALIVD.

SCLAVONICE.

RADOST NA PRII. IECHANIE PHILIPPEA HAIN-

hoferusa.

Id est.

*GRATVLATIO IN REDITVM PHILIPPI**Hainhoferi &c.*

Witaj Weliki hostiu
 Pane susiede, druze
 Kotory z Welikou
 Radostieiu naszeiu,
 Teper do nas pryzoles
 Smiele mozem moWiti,
 Czohosmy pozodali
 Tohosmy doczekali,
 O jak tot den szczasliwy,
 Iak sczasliwa hodina
 Kotorei to Hainhofer
 Ziedwzy Pomeraniu
 V choroszcho bywszy
 Kniezacia, do nas zdorou
 Pryiechal raduimosa
 I wielmi weselmosia
 Ty czolowieku dobry
 Nie mniei raduisia z nami
 A tuiu, pracu przymi
 Małuin ale z serca.

63

ALIVD.

Rhutenie.

Zyi dolbo znami

I zowszemi wami.

Ioan. Boratin,

Zdrohicyna.

ALIVD.

Polonicè.

winczowanie na przyjazd Pana Philippa Heinhofera,
wracajęcego się z Pomorania.

Id est.

GRATVLATIO IN ADVENTVM D.

Philippi Heinhoferi ex Pomeraniâ

reversi.

Szczęśliwa ziemia w korei Pan Panuie/
Nieprzyjaciela bronią y rada wojuje/
Bycz pospolita nigdy ca nie moze zblędzic/
Korei sie podejmui ludzie mądrzy rzędzic/
Mądrość w przedkow twoich Heinhoferow byta
Zdzielność y wielki w wadze y cnota kwitneta/
Ty Heinhofer je przyszedtes je mądrość twoje/
Przyjacieyles Sophie za małżonkę twoje/
Byt drugo/szczęśliwie/a prą moje
Przymi/y minie Samego/pod opiekę twoi.

Georgius Szuber, Cracoviensis.

ALIVD. BOHEMICE.

Tare gest ono přislowi,

Genž se k malim ditkam mluwi:

Když se mrawum pobožnosti

Včiti budau, tež cztnosti;

Zěna Světě wzaczni budau,

Przed

Przed welite Pany pugdau.

Czož gest oprawdu shledano,

Na Panu, a dokazano:

Filippu Eynhofferowi,

Augspurskem Męstěninowi:

Který pro swau etnost; rozsaffnost:

wessel gest, Knižatum w znamost:

Zapříklad Pomeraniæ

wudce gest, genž Filip sluge:

Maudry, rozsaffny, pobožny,

Cztnostmi wšemi obdarženy.

Knemuž že gest wažil praczy,

Gednagicz potřebne weczy,

Gmenu swemu, chwalu a čest

Zeyskal, a dary pocztien gest.

Z sesti tehdy takoweho,

A nawraczeni zdraweho:

Od tak weliteho Pana,

Gehož Slawa wsudy znama;

Z cesty pak dlauhe daleké,

Nebezpec̄ne welmi take,

Radugi se wſiczkni spolu

Domaczy, wzdawagicz chwalu

Bohu: kteryžto w prw něgssim

Z drawi, zas k swym negmilegssim

Dal se nawratit; od zleho

Ostržihal na cestie geho,

Nad čimž y ya radoſt magicz,

Boha žadam, oslawugicz :

By popržal žiwota dlau host,

Potom uwedl w wieczna radost.

Iohan Henricus Hodowsky Moravus.

A L I V D. Scotice.

Richt worshipful Philip Bainhofer Althoche I am noe
expert in bearing to gratulier your Worsk. happen retur-
ne hame againe one of Pommerland. Yet I culd noe o-
mit: he resone of the old Lowe and favor / that I have haid of
your

76

Zowr w : to salute your w Moc onlie of che Goyfull and happye re-
turne of so farr and dangerous veage: quhairfor the Lord be pray-
sec: bot also for the greit Interceintēt / and presentemēt of gifces/
quhair by Zowr W. Was interceinet and persencit of chat most ho-
norabill and gracious Prince ducē of Pommer quhilk wil be ane
Everlastinge honor and memorie to zowr w / and his hail posteri-
cie: and so cheissing to molest zowr W / one moir till better occasion
I commit Zowr W / in the protection of Almächtig Gott. Wrec-
tin Augusta of Januar. 1618.

Genrich Klindt.

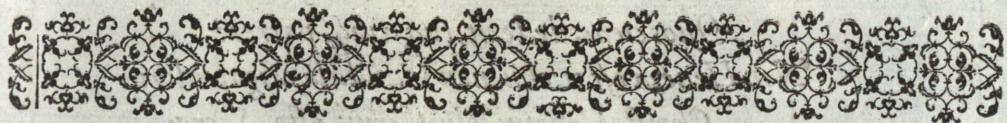

A L I V D.

AD D. CHRISTOPHORVM STECHERVM,
Aulæ Stetinensis chori Musici Choragum.

PRo missāmittit Tibi mille salute salutes
Gumpelz haimerus. Docte Stechere vale,

AD. G. T. B.

AD SERENISSIMVM
ET POTENTISSIMVM PRIN-
CIPEM AC DOMINVM DN. PHILIPPVM,

Stetini Pomerania, Cassubiorum, et Vandalo-
rum Ducem; Caicorum Comitem; Rugo-
rum Principem: Dominum suum
clementissimum.

Atio post priscos, Princeps clarissime, Suevos
Præfuerit que, queis tu dominaris, agris,
(Nam Suevos, dominante, loca hæc repuisse Quirite,
Quod firmet, Suevus nobile flumen adest)

T

Quæ,

Quæ, partim pulso, partim migrante Sueno,
 Natio sit Pomerano, aio, potita solo?
 Certari notum est: his Vandala visa fuisse,
 Nomen honoratum Tu geris unde Ducas.
 Sunt, Heneti potius quibus hos tenuisse videntur,
 Haud minus illustris natio quippe, locos:
 Sarmata quod sensit laribus depulsus a vitis,
 Nunc ubi habent reges sceptra Polona suos.
 Maximus Illyrici quod sensit et) undiq tractus;
 Teutonicique adeo portio magna soli.
 (Portio quæ nostris ab auis, non prorsus et) omnis,
 Secula ab hinc duo bis vix subigi potuit,
 Namque hodiè retinent et) adhuc sua regna Boëmi
 Gens Heneta, in mediis Teutoniae propè agris.)
 Sunt, Henetus populus, quibus est, et) vandalus
 idem:

Vandalus est alijs natio, Teuto, tua,
 Finio nil certi; siue hac, siue ortus ab illâ
 Audierit Princeps gente, celebris erit.
 Vandalus, aut Henetus, Dux florentissime, magnos
 Quos cias, dederit, tuq, tuiq, patres:
 Non Heneta est vobis, non Vandala origopudori,
 Christi Henetus coluit serius, esto, Sacra;
 Nec sine vi multâ, sine dico Marte subactus,
 Teutone præceptas vi repetente domos.
 ADucibus gentis maturius attamen, atque
 Religio à populo sancta recepta fuit:
 Cer vices duras populi, atque rebellia corda
 Et Mystæ docuere, et) domuere Duces.
 Plebem Henetam, hinc totû ferme Germanidos oris
 (Quâ quondam has late, ut diximus, incoluit)
 Mancipijs solitum est æquare per omnia priscis,
 Iussa recusantes plebs ea, culpet a vos.
 Quod mirere, Ducum de Henetorum sanguine bina
 Nunc colit in terris stemmata Teuto suis:
 Stemma tuum, Princeps ad auorum digne Philippe
 (Cum consanguineu, Dux Pomerane, tuis)

Aque

Arque Megalburgos, Heruli ^t) quos germinis esse,
 Vnde habuit dominum, Roma, Rauenna, putant,
 Est tamen hic Henetos quoque certum habitasse colones,
 Finibus hisq; Duces imposuisse suos.
 Ne vager extra oleas, caus, a est mihi carminis huius
 (Quanquam nullus inest carmini Apollo meo.
 O utinam modo tu, Dux prestantissime, inesses,
 Pralustrisq; tue celsa propago domus.
 Auspice, vos, Christo, rogo, carmini inest volentes,
 Clementes votis, quæsq; adeste meis:
 Hoc sat erit) Voueo, cingat vos turba minorum,
 Sanguine de vestro posteritasq; frequens,
 Cur? Meruisti enim, verbo complectar ut uno,
 Omnia Principibus ritè precanda bonis.
 Et te, cui carmen datur hoc quodcunq; PHILIPPE,
 Heredes faxit numen habere tuos.
 Sunt ^t) adhuc vegeti, ^t) virides, cum viribus anni:
 Pareat ut gnatis gens Pomerana tuis;
 Quos tibi Vindelico nuper de germine ciuis,
 Presenti praesens, voulit ^t ipse, reor.
 Ille tuum, quæfas priuato, expertus amore,
 Laudibus esse, inquit, cuncta minora tuis.
 Heinhoferus is est (liceat meminisse) Philippus,
 Ille recens meritus te alloqui, ^t, ad spicere:
 Ille preces fundens heroi ^t) vota PHILIPPO,
 Heredes habeat Dux, vouet, iste suos:
 Ille tuam hoc anno qui vénit gratus in aulam,
 Miratusq; cui iugera culta soli est;
 Et mare, cum terris, tua quæ, stirpisq; capes sunt
 Iussa tua, ^t) prompte vos venerantur heros,
 Terras, telluri (duntaxat demo Lyæum)
 Cedere quæ nulli fertilitate velint.
 Terras, nobilitat quas, quodq; interluit æquor
 Vix cedat terris ut, facit Hesperijs
 (Quamlibet Arctoas ipse extendantur ad oras,
 Arctoij spectent littora duras sali)

Ille, modo hac in referto hoc mitissime Princeps,
 Unicus amissus cui modo filius;
 Ante tuas paulo vellet quam visere terras:
 Quo magis ardenter nunc pia vota facit;
 Pro te, proq[ue]tuis, magis est quo, nempe, necesse,
 Sit Ducibus proles ut bona tibi ipsa bonis:
 Morigerus dominos habeat quo subditus equos.
 Quos iure ipsa vocet pagina Sacra Deos,
 Hos etiam, fusos propè tantum ex tempore versus,
 Forsitan inspicies, quando Corona Ducum;
 Illum, quem dixi tua regia recta subisse,
 Atque tibi acceptum, sic volui seputa.

M. Henningus Augustanus.

305

NOBILISSI- MO, AMLISSIMO- QUE VIRO, DNO PHILIPPO HEINHOFERO, CONSILIARIO POMERANO,

ab Illustrissimā Stetinensium Pomeranorum
Aulā Augustam Vindelico-
rum reverso.

HEINHOFERE, cui nec planxi funera gnati,
Quæ cùm instaurabas, jam prope funus eras,
Nec tibi tendenti Ducas ad Pomeranidos Aulam,
Carminibus dixi triste Philippe vale.
Cur ita? Pro-veniunt animo deducta sereno
Carmina, sunt lœtæ carmina mentis opus:
At tuus ille abitus mihi Gnati obitusq; dolorem
Nil præter querulum tristitiamq; tulit.
Iam vero Augustam cùm tandem ad veneris urbem,
Cùm videam festa pace nitere Domum,
Cùm redditum afficiam tota resonante Camæna
Quicquid Amicorum est, concelebrare tuum;
Non potui, tristi quipulsæ e pectore curâ,
Signa darem mentis qualiacunq; meæ.
.MVI Nec tamen ulla velim expecte praæconia laudum;
Non facit ad laudes pagina nostra tuas.
Quod si has nosse aliquæ (mæ quæ te audire) juvabit
Forsitan, à quibus hice doceatur habet.
En ut te plenis celebrat pomerania buccis!
Hic laudat mores, suspicit alter opes,

Artibus hic effert facundum pectus honestis,
 Facunda huic oris munera larga placent.
 Ipse adeo Princeps, (laus haec suprema) supremus
 Ingenij illectus dexteritate tut,
 Te excipit, alloquitur, donis & honoribus auget,
 Communem mensam præbet & ille lares.
 Vixq; potest à te tandem diuellier agrè,
 Tam lateri hærebas fidus ubiq; comes.
 Quin & VVolgasti Dux inclutus ille Philippus
 Iulius in uitat, teq; videre cupit.
 Scilicet accensus præclari nominis aura,
 Virtutis peperit, quod tibi fama tua.
 At te has delicias, dulcesq; relinquere terras,
 Inq; tuam Patriam fata redire jubent.
 Huc redis, assurgunt redeunti protinus omnes,
 Nec laudis Patriæ pars vacat ulla tuae.
 Velle meas laudes his addere laudibus, an non
 Eset id in densum mittere ligna nemus?

DE PHILIPPO SECUNDO, SERENISSIMO Illustrissimoque Pomeraniæ Duce, &c.

Ad Philippum Heinhoferum.

Tanta Ducis virtus, te teste Philippe, PHILIPPI est,
 Tanta Ducis bonitas, gloria, tantus honos,
 Vix ut adumbrari æternum florentis Homeri
 Carmine diuino Virgilii ve queant.
 Ite no vi, Veteres nunc o superate Poëtas,
 Et tanti Herois concelebrate decus.
 Tuq; Ducem roties experte Philippe benignum,
 Ibone nunc, & dic: EX Aquilone bonum.

Ad Eundem Sereniss. Principem, PHILOSOPHVM.

Terra fuit seclis felix reputata vetustis,
 Quam regerent doctæ sceptræ φυλο arte σοφῶν.
 Quis φυλο τε σοφῶν esse neget Dux magne, jugali,
 Ipsa cui Sophia est juncta PHILIPPE toro?
 Ergo beatata tua est tellus, tuq; ipse beatus,
 Te Sophia, at terram tu regis ipse σοφίς.

DE

DE EIVSDEM SERENISSIMI DVCIS NOMINE, cuius literæ numerales præcisè nativitatis annum, non sine admirabili auspicio in se complectuntur.

1573. PHILIPPVS DVX PoMeranIæ:

Numerale.

QVo natVs PrInCeps petIs anno, age, sCLre PHILIPPVS,

1573. PrInCipi en LeCtor per Lege noMen; habes.

Non res, credere mihi, sine nomine contigit isthac;

Nominibus Tanti Principis omen inest.

Quod si Parca notis aequet numeralibus annos,

Quam Pomeranorum Terra beata foret!

ANAGRAMMATISMVS CHRO-

nographicus, in idem nomen

Sereniss. Principis.

PHILIPPVS DVX POMERANIÆ.

1573

PAPÆ! POLIMVNDI, PIUS REX.

1573

Ad Sereniss. Ducem.

Vâ stellæ aspiciunt Terras Erymantidos cursa,

Quaq; nitet MVNDI celsus ab axe Polus,

Tu populos mirâ regis opietate PHILIPPE,

Anne POLI MVNDI REX PIUS ergo clues?

At te protali pietate, POLI QVE, soliq;

REX PIUS in summâ collocet arce POLI,

Arce POLI, non quem longè hinc sub cardine MVNDI

Aspicimus, Tellus proxima cuiq; tua est:

Verum illâ arce, no-vam quam post incendia MVNDI

Vltima, rerum opifex ille datur us erit.

Hic tu tum celisq; polisq; hac arce fruaris

Opere cor, et tecum quos ju-vat esse pios.

Ad Eundem Sereniss. Principem.

Nempe sub axe poli (MVNDI Polus ille vocatur)

Portio jam regni est, Magne PHILIPPE, tui.

Tempus erit, cum te Rex in sua regna, Polumq;

Arce esset superum pro pietate, suum.

ALIVS ANAGRAMMATISMVS.

PHILIPPVS SECUNDVS DVX POMERANIAE.
PAPÆ! O PRINCEPS, LVX ES HVIVS MVNDI.

O PRINCEPS, MVNDI LVX HVIVS ES. Ergoperenni
Det tibi LVX Christus luce PHILIPPE frui.

ALIVD.

Ne quis adulari Tibi me putet, Inclite Princeps;
LVCE magis Virtus id tua clara facit;
Quasq; sibi laudes hæc vindicat, indicarillas
Nominis, Ecce omen hoc anagramma tui.

ZOILVS AD AVTHOREM, Quod anagramma imperfectum sit,

ideoq; adiectione literæ D complendum.

Ponis (ES), At cur non posu^s (DES) ponu^s, ut esset
Perfectum numeris sic anagramma suis?

Author ad Zoilum.

Vocula Mendicum[DES] arguit atque petacem,
Nostra verecunda est, nilq; Camœna petit.

D e eodem principe, Gallicè.

Grand a este jadis Philippe Roy de Grece,
Aux armes tres-puissant, et Prince valereux;
Mais Le duc du pays de Pomere aux grands proveuses
Est estime aultant, voire et plus vertueux.

DE SERENISS. PRINCIPIS SOPHIAE

imagine, non vsq; adeò rectè expressâ.

ad PHILIPPVM HAINHOFERVUM.

SRe laboratam dum spectas forte tabellam,
Artificis laudas, Clare Philippe manum;
principis at Sophiae recolis dum pectore formam,
O quanto facies pulchrior, inquis, erat!
Mortale exuperat (nihil hic mirere) pudica
Omne magisterium forma venusta Dea.

Ad

AD EVNDEM, QVOD SERENISSIMI DVCIS
PHILIPPI II laudib. non satietur.

Optime amicorum (nisi forte recuset AMICI
Nomen inaequales) pande PHILIPPE mihi:
Cum maior sit fama Ducis, virtusq; PHILIPPI
Inclita, quam ut nostra crescere laude queat;
Cur iterum atq; iterum Ducis ad praeconia tanti
Nos pergis monitis extimulare tuis?
Quos tamen in medijs veluti conatibus agros
Succidere atq; oneri succubuisse vides?
Cur? nisi ut exultans illudas omnibus? omnes
Dum nos velle vides omnia; posse nihil.
At nunc force chelynt tendit, qui Principis olim
Et decus & laudes, quo decet ore canet.

Anagramma in nomen Sereniss. PHILIPPI IULII Ducis
Pomeraniæ, Volgasti etc.

PHILIPPVS IVLIVS DVX POMERANIAE (A)C VOLGASTI,
Avayrapu.

OPIETAS! POPVLI IPSA SVI HIC LVX, REGVLA MVNDI.
Nil poteris maius dicere Musa, sat est.

Anagrammatismi in nomina quatuor Serenissimorum
Fratum, Ducum Stetini Pomeraniæ etc.

Ad Eosdem.

Suscipe placato nostra hac anagrammata vultu,
Quædamus, o Fratrum sacra Quadriga Tibi.

I.

PHLIPPVS SECUNDVS DVX POMERANIAE.
Avayrapu.

ANNVE DO PVLCHRVM: PAX DEVS IPSE PIIS.

ANNVE Magne meo dicto DVX, ANNVE, PVLCHRVM est,
Quod Tibi dictum: PAX DEVS IPSE PIIS.
Omnis amans PACEM PIUS est, PIUS ergo vicissim
Omnis amat PACEM: Regula certa manet;
Quam dum constanti sequeris DVX mente PHILIPPE,
Ecquis PACIFICVM, quis neget esse PIVM?

Quod si PACIFICVS, quod si PIVS; Ergo beatus.

PACIFICVS, Christo teste, beatus erit.

PAX est IPSE DEVS, rerum pulcherrima PAX EST.

ANNE, DO PVLCHRYM: PAX DEVS IPSE PIIS.

II

FRANCICVS DVX POMERANIAE, EPISCOPVS CAMINENSIS.

Avarus.

ECCE, PIVSN' AMANS PIOS MICO? A CVNISN' EXPERS FRAVDIS?

Sec sat erit dixisse Ducis de laude PHILIPPI,
Plurima quem celebrant carmina, nulla satis.
Secundum Quid Fratres celebrare Duces nullisne licebit
Versibus? An prorsus Musa tacere jubes?

Vix teneo, quamvis seruare silentia Phœbus

Auriculam vellens imperet ipse mihi.

Ergo subi FRANCISCE, pium nec desere fratrem

Frater, AMAS tverè tu PIVS IPSE PIOS.

A CVNISN' EXPERS FRAVDIS Dux Magne fuisti?

Sic reor, et purum nunc quoq; pectus habes.

Quid mirum ECCE, MICES si tu pre mille Dynastis,

Ut solet a thereo stella micare Polo?

Ô quoties laudes est Heinhoferus adortus

Dicere, sed frustra Dux Generose, tuas?

Ô quoties, postquam jam plurima dixerat, Illi

Plura locuturo substitit ore sonus!

Nempe tverebatur, veras ne infringere laudes

Laude videretur frigidore: tacet.

Nec mihi iam fas plura loqui: Concludimus: EXPERS

FRAVDIS, AMANSq; PIOS tu PIVS ipse MICAS.

De eodem Sereniss. Duce FRANCISCO. ECHO.

Tu quoq; quæ gelidis gaudes con vallibus Echo,
Hiccine Dux nostræ, dic age, laudis eget?

Haud is eget. Laudesne? Audesne? Quid ergo? iu vabis?

Aut age tuis abeam? Mene ju vabis? Abis?

Sed quid, si venam, qualem hæc encomia poscunt,

Non habeas? Abeas. Copia deerit? Erit.

Sic caream tenuâ, stolidi quæ præmia scripti

In tenuiam? Veniam. Siccine Nais? Ais.

In bellis Heros similis-ne est noster Achilli?

Illi. Bella mouet quis ferar reris? EPIZ.

Dic

Dic, solitus-ne hosti Dux cedere? Cædere. Habere
 Bello auet ergo operam qui sibi narvet: Avet.
 Quis Deus at pacis placet illi tempore; Apollo?
 Pol. ò. præreliquis quæ Dea? dice. Dice. IV. V. A.
 Hinc-ne Ducum speculum dux est pomeranidos: E. I. G..
 Luxq; probare prout carmine conor? Honor.
 Exemplar-ne Vir hic vita et probitatis a vita?
 Vitæ. Et Rex patriæ, dic age, verus? Herus.
 Et firmum columen? Lumen. Sat agit-ne, suarum
 Toto animo rerum dum satagit? Sat agit.
 At quid agat? Quid agat? Nonne hoc, in postera late
 Conspicuum ut nomen seclapropaget? Aget.
 Dignus hic ergo decem Dux secula vivere? Verè.
 Perfora quem celebres, per quoq; compita? Ita.

III.

C. BOGIUS BOGISLAVS DVX POMERANIAE.

A. AVAYP. EN GAVDIA! PROBIS LVX ES; AMO.

C. BOGIUS BOGISLAVS LVX est: EN GAVDIA, pulchra
 Virtutis quibus est semita grata, PROBIS.
 Hos fo-vet, hisce fa-vet, cupidisq; amplexitur ulnis.
 Quid multis? Cunctis Dux hic amandus: AMO.

III.

C. BOGIUS HVLRICVS DVX POMERANIAE.

A. AVAYP.

LVX MVNDI HIC AVREA: SPERO.

C. BOGIUS AVREA LVX etiam MVNDI HIC cluet: AVREA SPERO
 Secula, nec spes hæc vana futura mea est.
 Quām bene, Teutono quod nomine dicitur Guld-xich!
 Quem quicunq; videt, protinus inquit: Amo.
 Humanus totus, festivus, amabilis Heros:
 Nec minus est acer Martis ad arma tamen.
 Saltē si qua brevi domet hunc Venus AVREA Martem,
 Quæ Patrem ac Patriam prole bearet! Amen.

Carmen numerale in redditum Dñi.

PHILIPPI HEINHOFERI.

AvgVstæ vt noVles aVrora eXorta NoVeMbrI est,
• Virbe agIs In patrIâ festa PHILIPpe reDVX.

Anagrammatismus.

PHILIPPVS HEINHOFERVS, CIVIS AVGUSTANVS.
HIC THEOPHILVS, PIUS, VNVS FRVGI SINE PAVSA.

HEINHOFERE, ΘΕΟΥ ΦΙΛΟΣ εσ, FRVGLq, PIUSq,

Nominis unde tui fama perennis erit.

Nec mirum est; VNVS SINE PAVSA ac fine laboras,

Egregij est merces certa laboris honos.

Sed tuus haud similis tibi cur labor, oro, Philippe est?

Tuprobus es, labor est improbus ille tuus.

Coniunx Dñi. Philippi Heinhoferi conqueritur.

Deseruere mei me (sors miseranda!) Philippi.

Filius & Conjunx, Hic abit, alter obit.

Ad Eandem.

SIste pias Mater lacrymas, Non Gnatus obicit;

Serviat ut summo Gnatus abiuit Hero;

Iamq cape hæc, moriens tibi quæ monumenta reliquit:

Vita Vale: Astripotens spes Mea soLa DeVs. 1617.

Siste pias Coniux lacrymas, Qui nuper abiuit,

ILLE(feros qVestVs pone) MarItVs aDest, 1617.

Penelopenq suam velut alter amabit Vlysses,

Tu contrà, qui Te semper amavit, ama.

AD SERENISSIM. FRANCISCVM DVCEM

STETINI POMERANIAE &c. coronidis loco.

εἰς τὰ ἐπόμενα.

DESPICIAS, ROGO TE, MVSAS NEC CARMINA, PRINCEPS
MAXIME, PERLVSTRES QVAE TIBI CONDIDIMVS.

Iohannes Honthemijs.

FINIS.

ITER POMERANICVM.

AD NOBIL. ET MAGNIF. VIR VM. DN. DN. PHILIPPVM HAIN=HOFER VM, ILLVSTRISS. AC POTENTISSL.

PRINCIPI ac DN. DN. PHILIPPO, Stetini

POMER. &c: Dvc i à consilijs, adfīnem & amicum Honoratiss.

GEORG REMI IC. Epode.

Erius ardebat cælo calidissimus: et iam
Vergebat Erigones ad astrum pronior
Auricomus Titan; quo nil formosius orbis
Ostentat omnium, univerſa machina:
Cum Te adcingebas longæ, HAINHOFERE PHILIPPE,
Vix vocabat enim PHILIPPVS ad sua,
Quæ Pomeranis habet tellus. Pallatia Princeps,
Princeps sine exemplo bonus, clemens, pius.
Ergo respexti à ergo Musæa polita,
Reconditusq; plena di-vitijs, tua:
Cumq; Deo egredieris multâ comitante cohorte
Clientum, amicûmq; ominantium optima,
Vindelicos, Drusi quondam Mauorte cruentos,
Cohercitosq; coloniam tot seculis
Romulidum claram, communia patria tecum
Mibi tecta, superans Vindam et Istrum præpete,
Hue per arenosas Alemannorum ocyter oras,
Franconiq; celsa vitiferæ iuga
Contendis, cum monticolas vidisse Variscos
Sudante pergis axe, scandens ardua

Crebras per salebras, fastidia longa viarum:

Medios Misenos hinc secas, quā LIPSIA

Metropolis Phœbott) Musis gratissima sedes;

Cylenione gratior siet, ambigo.

Indeq; ad Ascanios (multis Aeneia proles

Habitos; penes sed esto scriptores fides.)

Marchiacos porrò fines adtingis, t) aquā

Quod valle gaudet Francofurtum nobile,

Abluit id Viadrus, quo non piscofior amnis,

Celebris lyceio turbs vineisq; quæ cluet,

Protinus adcedis Berlini mēnia, bellam

Matrem arcium, Septem viri inclitos lareis:

Deniq; Vandalicam longè lateq; patentem

Ingredere inoffensō provinciam pede;

Fors HENETŪM malis terram, mutārat in annos

Sedes, vagariq; amabat natio hæc.

Tot post ambageis usurpas latus ocellis

Illustrē Sedinum, caput Pomeranidos:

Vicino quod nobilitat magè littore mille.

Exastuans pelagus procellis Balticum;

Antiquo cretus Regum quā sanguine Princeps

Dictat PHILIPPVS aqua jura ci-vibus:

Quem commendauit celebrandum laude perenni

Vtriq; constans FAMA mundi climati:

Dicere pro meritis Maro te, Dux magne, potis sit,

PHILIPPE, Maonides vē: vel satus fabro,

Aut Arpinatis posse Te dicere S-vāda.

Heic, Hainhofere, dux PHILIPPVS, Hospitem

Te excipit; t) dextre, qui mos est, basia figis

Herois, alloquijq; fit tibi copia;

Quin t) ades mensis. Procerum te splendida turba

Exambit obsequiosa: quos politior

E-vexit doctrina viros, fecisse laborant

Tibi grata. tota plaudit aula Principis.

Quid ludos memorem? varia t) spectacula? agonas

Daretū Entelliq; denuo editos?

(Tum mihi Calliope numeros t) suggere verba.)

Venationes, cuspide t) casas feras?

Pyrobolosq; globos, minitantia tela ruinam

Olympos: t) illa seria, atq; ludicras?

Piscatusq; mari; distentaq; retia opimis
 Prædis, beare quis suos Therys solet.
 Verum ne penitus q; vidquam in tanto hospitij jus
 Desideraret Princeps: Eccum lautia:
 Ex solido (mirere) auro, (mirere) polito
 Et elaborato arte Dædalatuos
TORQE humeros onerat, non parvi ponderis; atq;
 Dat amularem, que per undas t; salum
 Devehitur Ponto instructam veloq; volante,
 Remisq; remigibusq; NAVEM argenteam.
 Speiram interstinctam gemmis, cidari ornamentum,
 Pennas t; adiicit Ardeæ: Dat annulum
 Sponsorem fidei pretioso nomine diae
 Sophies decoratum; tiaram pellibus
 Datq; zibellinis suffartam: cætera dona
 Versu exequi numerus vetat, claudio omne.
 Viue, PHILIPPE, Deo t; Patriæ, PIETATIS asylum,
 Pylios in annos viue, Princeps optime,
 Enthea cui cordi virtus, curæq; Beatam
 Bis, ter quaterq; t; centies POMERANIDA,
 Quà meritis constant sua præmia, digna brabeia;
 Bene facta muneratur ubi Princeps bonus.
ET iam tempus erat reperendi tecta paterna:
 Efflagitabat dulcis uxore virum,
 Patrem exposcebat suboles dulcissima, amici
 Reducens expetebant mille votis: frigora
 Anticipasse jubent, longum prohibentq; morari.
 Vale PHILIPPO Hospes Philippus dixerat,
 Egerat t; grates sollemnes, fausta precatus,
 Memoremq; tantorum spopondit munerum
 Se fore, sparsurum Germanis omnia summa
 Hec comitatis munia alti Principis.
ITVR ET AVGUSTAE Romano mense subitur
 Tectum; quod Ithacâ charius revisum iit,
 Salvus ex votorebus, salvaq; carinâ,
 PHILIPPVS HAINHOFERVS, instar omnium
 Unus, quem solide venerer virtutis amore,
 Salveat, t; ista sacra noverit sibi.

F I N I S.

